

BIBLIOGRAFIA PRAC PROFESORA

MICHAŁA HELLERA

(WYBÓR)*

(oprac. Maria Urbańska-Bożek)

Rok 2021

B. Brożek, M. Heller, J. Stelmach, *Szki-
ce z filozofii głupoty*, Copernicus
Center Press, Kraków 2021, ss. 230.
*Gdy rozerwą się więzy czasu... Kazania krót-
kie*, Copernicus Center Press, Kraków
2021, ss. 356.

Rok 2020

Bóg i geometria. Gdy przestrzeń była Bogiem,
Seria: Edycja Studencka, Copernicus
Center Press, Kraków 2020, ss. 312.
Dylematy ewolucji, Seria: Nauka i Religia, Coper-
nicus Center Press, Kraków 2020, ss. 328.
Jak być uczonym, Seria: Edycja Studencka,
Copernicus Center Press, Kraków 2020,
ss. 72.
*Jedna chwila w dziejach wszechświata. Le-
maitre i jego Kosmos*, Copernicus Center
Press, Kraków 2020, ss. 212.

Rok 2019

*Nauka i teologia – niekoniecznie tylko
na jednej planecie*, Copernicus Center
Press, Kraków 2019, ss. 120.

Rok 2018

Ważniejsze niż wszechświat, Copernicus
Center Press, Kraków 2018, ss. 128.
*Wszechświat jest tylko drogą. Kosmiczne reko-
lekcje*, Copernicus Center Press, Kraków
2018, ss. 192.

Rok 2017

*Przestrzenie Wszechświata. Od geometrii
do kosmologii*, Copernicus Center Press,
Kraków 2017, ss. 280.
Daj nam oczy widzące. Kazania krótkie,
Copernicus Center Press, Kraków 2017,
ss. 250.

Rok 2016

M. Heller, T. Pabian, *Stworzenie i początek
wszechświata*, Seria: Edycja Studencka,
Copernicus Center Press, Kraków 2016,
ss. 184.
*Wierzę, żeby zrozumieć. Z Michałem Helle-
rem rozmawiają Wojciech Bonowicz, Bar-
tosz Brożek i Zbigniew Liana*, Copernicus
Center Press i Wydawnictwo Znak, Kra-
ków 2016, ss. 352.

* Bibliografia obejmuje wykaz ważniejszych prac naukowych, popularyzacyjnych i duszpasterskich ks. Michała Hellera. Przy jej redagowaniu korzystaliśmy z wykazu publikacji znajdującego się na stronach: <<https://docplayer.pl/66161283-Ks-prof-dr-hab-dr-h-c-mult-michal-heller-nota-biograficzna.html>>, [dostęp: 14.06.2021]; <<http://www.obi.opoka.org/heller/mhpubl/index.php>>, [dostęp: 14.06.2021] oraz: <http://www.dubiecko.pl/asp/pliki/dokumenty/ks._prof._heller-nota_biograficzna.pdf>, [dostęp: 14.06.2021].

- 2. wyd. Wydawnictwo Znak, Kraków 2021, ss. 384.

Rok 2015

Bóg i geometria. Gdy przestrzeń była Bogiem, Copernicus Center Press, Kraków 2015, ss. 312.

- 2. wyd. Copernicus Center Press, Kraków 2016.

M. Heller, T. Pabian, *Stworzenie i początek wszechświata. Jak pogodzić wiarę w stworzenie świata przez Boga z wiedzą naukową?*, Seria: Edycja Studencka, Copernicus Center Press, Kraków 2015, ss. 177.

Podróże z filozofią w tle, Copernicus Center Press, Kraków 2015, ss. 264.

Zakład o życie wieczne i inne kazania krótkie, Copernicus Center Press, Kraków 2015, ss. 240.

Rok 2014

Granice nauki, Copernicus Center Press, Kraków 2014, ss. 330.

- 2. wyd. Copernicus Center Press, Kraków 2018.

Podglądanie Wszechświata, Wydawnictwo Znak, Kraków 2014.

10.30 u Maksymiliana, Copernicus Center Press, Kraków 2014, ss. 189.

Rok 2013

Filozofia kosmologii, Seria: Bramy Nauki, Copernicus Center Press, Kraków 2013, ss. 176.

- Nowe wydanie [kieszonkowe] Copernicus Center Press, Kraków 2016.

Sens życia i sens wszechświata, Copernicus Center Press, Kraków 2013, ss. 262.

M. Heller, T. Pabian, *Stworzenie i początek Wszechświata*, Copernicus Center Press, Kraków 2013, ss. 184.

- Wyd. nowe Copernicus Center Press, Kraków 2013.

- Wyd. kieszonkowe Copernicus Center Press, Kraków 2015.

Rok 2012

Wszechświat jest tylko drogą. Kosmiczne rekwizyty, Wydawnictwo Znak, Kraków 2012, ss. 200.

Matematyka i kosmologia, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 2012, Vol. 50, s. 63–74.

M. Heller, L. Pysiak, W. Sasin, *Quantum effects in a noncommutative Friedman world model*, „Canadian Journal of Physics” 2012, Vol. 90, pp. 223–228.

La scienza e Dio, wraz z Giulio Brottim, wyd. La Scuola, Brescia 2012, ss. 192.

- 1. wyd. w języku polskim: *Bóg i nauka. Moje dwie drogi do jednego celu*, Copernicus Center Press, Kraków 2013, ss. 245.
- 2. wyd. Copernicus Center Press, Kraków 2014.

Rok 2011

M. Heller, L. Pysiak, W. Sasin, *Fundamental Problems in the Unification of Physics*, „Foundations of Physics” 2011, Vol. 41, pp. 905–918.

M. Heller, L. Pysiak, W. Sasin, *Geometry of non-Hausdorff spaces and its significance for physics*, „Journal of Mathematical Physics” 2011, Vol. 52, z. 4, p. 043506.

Filozofia przypadku – kosmiczna fuga z preludium i codą, Copernicus Center Press, Kraków 2011, ss. 312.

Jako *Philosophy of Chance. A cosmic fugue with a prelude and a coda*, Copernicus Center Press, Kraków 2012.

- 2. wyd. Copernicus Center Press, Kraków 2013.

- 3. wyd. Copernicus Center Press, Kraków 2016 [kieszonkowe], ss. 331.
- 4. wyd. Copernicus Center Press, Kraków 2017, ss. 312.
- Wznowienie Copernicus Center Press, Kraków 2020, ss. 312.

Rok 2010

- Matematyczność przyrody*, pod red. M. Hellera, J. Życińskiego i A. Michalik, Wydawnictwo Petrus, Kraków 2010, ss. 160.
- M. Heller, J. Życiński, *Pasja wiedzy*, Wydawnictwo Petrus, Kraków 2010, ss. 288.

Rok 2009

- Teologia i Wszechświat*, Wydawnictwo Diecezji Tarnowskiej Biblos, Tarnów 2009, ss. 325.
- 2. wyd. Copernicus Center Press, Kraków 2012.

Kosmologia Lemaître'a, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2009, ss. 136.

Jak być uczonym, Wydawnictwo Znak, Kraków 2009, ss. 72.

- 2. wyd. Copernicus Center Press, Kraków 2017.

Ultimate explanations of the universe, tłum. Teresa Bałuk-Ulewiczowa, Springer Verlag, Berlin–Heidelberg 2009, pp. 228.

Rok 2008

Kosmologia Lemaître'a, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego 2008, ss. 136.

Ostateczne wyjaśnienia wszechświata, Wydawnictwo Universitas, Kraków 2008, ss. 248.

- 2. wyd. Wydawnictwo Universitas, Kraków 2012.

Podglądanie wszechświata, Wydawnictwo Znak, Kraków 2008, ss. 200.

- 2. wyd. Wydawnictwo Znak, Kraków 2011.

M. Heller, Z. Odrzygóźdź, L. Pysiak, W. Sasin, Gravitational Aharonov-Bohm Effect, „International Journal of Theoretical Physics” 2008, Vol. 47, No. 10, pp. 2566–2575, DOI 101007-008-9690-5.

Predictability, Measurements and Cosmic Time, in: *Predictability in Science: Accuracy and Limitations*, The Proceedings of the Plenary Session 3–6 November 2006, Pontificia Academia Scientiarum, Acta 19, Vatican City, 2008, pp. 155–161.

The Existence of Singularities and the Origin of Space-Time, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 2008, Vol. 43, s. 35–43.

Where Physics Meets Metaphysics, in: A. Connes, M. Heller, Sh. Majid, R. Penrose, J. Polkinghorne, A. Tylor, *On Space and Time*, ed. Sh. Majid, Cambridge University Press, Cambridge 2008, pp. 238–277.

Rok 2007

M. Heller, T. Pabjan, *Elementy filozofii przyrody*, Wydawnictwo Diecezji Tarnowskiej Biblos, Tarnów 2007, ss. 234.

- 2. wyd. Copernicus Center Press, Kraków 2014, ss. 270.

Pojmawalny wszechświat, współautorstwo z George'em Coynem, tłum. Robert M. Sadowski, Wydawnictwo Prószyński i S-ka, Warszawa 2007, ss. 136.

- Jako *A Comprehensible Universe. The Interplay of Science and Theology*, Springer, New York 2008, pp. XIV+160;

- *Un Universo comprensibile. Interazione tra Scienza e Teologia*, Springer-Verlag Mailand 2009.

M. Heller, L. Pysiak, W. Sasin, *Conceptual Unification of Gravity and Quanta*, International Journal of Theoretical Physics 2007, Vol. 46, pp. 2492–2512.

- M. Heller, Z. Odrzygóźdź, L. Pysiak, W. Sasin, *Anatomy of Malicious Singularities*, „Journal of Mathematical Physics” 2007, Vol. 48, pp. 092504-092511.

Rok 2006

Podróże z filozofią w tle, Wydawnictwo Znak, Kraków 2006, ss. 242.

- 2. wyd. Wydawnictwo Znak, Kraków 20014.
- Nowe wyd. Wydawnictwo Znak, Kraków 2017.

Filozofia i Wszechświat, Wydawnictwo Universitas, Kraków 2006, ss. 546.

- 2. wyd. Wydawnictwo Universitas, Kraków 2008;
- 3. wyd. Wydawnictwo Universitas, Kraków 2012.

Evolution of Space-Time Structures, „Concepts of Physics” 2006, Vol. 3, pp. 119–133.

M. Heller, L. Pysiak, W. Sasin, *Inner Geometry of Random Operators*, „Demonstratio Mathematica” 2006, Vol. 39, No. 4, pp. 971–978.

Rok 2005

Some Mathematical Physics for Philosophers, Pontifical Council for Culture, Pontifical Gregorian University, Vatican City–Rome 2005.

Granice Kosmosu i kosmologii, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2005, ss. 256.

L. Pysiak, M. Heller, Z. Odrzygóźdź, W. Sasin, *Observables in a Noncommutative Approach to the Unification of Quanta and Gravity: A Finite Model*, „General Relativity and Gravitation” 2005, Vol. 37, No 3, pp. 541–555.

M. Heller, L. Pysiak, W. Sasin, *Noncommutative Dynamics of Random Operators*, „International Journal of Theoretical Physics” 2005, Vol. 44, No 6, pp. 619–628.

M. Heller, L. Pysiak, W. Sasin, *Noncommutative Unification of General Relativity and Quantum Mechanics*, „Journal of Mathematical Physics” 2005, Vol. 46, z. 12, pp. 122501-10–122501-16.

M. Heller, A. D. Chernín, *Los orígenes de la cosmología – Friedman y Lemaitre*, Editorial URSS – Libros de ciencia, Moscu 2005, [przekład z ros.], pp. 136.

Rok 2004

M. Heller, Z. Odrzygóźdź, L. Pysiak, W. Sasin, *Noncommutative Unification of General Relativity and Quantum Mechanics. A Finite Model*, „General Relativity and Gravitation” 2004, Vol. 36, pp. 111–126.

M. Heller, Z. Odrzygóźdź, L. Pysiak, W. Sasin, *Quantum Groupoids of the Final Type and Quantization on Orbit Spaces*, „Demonstratio Mathematica” 2004, Vol. 37, No 3, pp. 671–678.

Some Remarks on the Multiverse Concept, „Concepts of Physics” 2004, Vol. 1, pp. 1–10.

Drogami myślących – wykłady o nauce, wszechświecie i nieskończoności [4 CD-ROM], Znak, Kraków 2004.

- 2. wyd. jako dodatek do 2 wyd. książki *Podglądanie wszechświata*, Znak, Kraków 2011.

Rok 2003

Creative Tension. Essays On Science & Religion, Templeton Foundation Press, Philadelphia–London 2003.

- Wyd. w języku rosyjskim: *Tworczyjskij konflikt*, Bibliejsko-Bogosławskij Institut, św. Apostoła Andrieja, Moskwa 2005.
- Wyd. w języku włoskim: *Tensione creativa. Saggi sulla scienza e sulla religione*, tłum. Marina Alfano, Rosolino Buccheri,

wyd. Akousmata. Orizzonti dell'ascolto, Ferrara 2012.

M. Heller, Z. Odrzygóźdź, L. Pysiak, W. Sasin, *Structure of Malicious Singularities*, „International Journal of Theoretical Physics” 2003, Vol. 42, pp. 427–441.

Rok 2002

Sens życia i sens wszechświata. Studia z teologii współczesnej, Wydawnictwo Diecezji Tarnowskiej Biblos, Tarnów 2002.

- Wyd. w języku niemieckim jako *Der Sinn des Lebens und der Sinn des Universums – Moderne theologische Studien*, tłum. Sven Sellmer, Suhrkamp Verlag, Frankfurt am Main 2006.

- 2. wyd. Wydawnictwo Diecezji Tarnowskiej Biblos, Tarnów 2008.

- Wyd. w języku angielskim jako *The Sense of Life and the Sense of the Universe*, Copernicus Center Press, Kraków 2010.

- Wznowienie, Copernicus Center Press, Kraków 2013.

- Wyd. nowe, Copernicus Center Press, Kraków 2014, ss. 262.

- Wyd. kieszonkowe, Copernicus Center Press, Kraków 2015.

Początek jest wszędzie. Nowa hipoteza pochodzenia Wszechświata, Wydawnictwo Prószyński i S-ka, Warszawa 2002, ss. 200.

M. Heller, W. Sasin, *Differential Groupoids and Their Application to the Theory of Spacetime Singularities*, „International Journal of Theoretical Physics” 2002, Vol. 41, pp. 919–937.

Rekolekcje, Wydawnictwo Znak, Kraków 2000, ss. 64.

Rok 2001

Czas i przyczynowość, Wydawnictwo Towarzystwo Naukowe Katolickiego

Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 2001, ss. 46.

Kosmologia kwantowa, Wydawnictwo Prószyński i S-ka, Warszawa 2001, ss. 153.

Rok 2000

M. Heller, W. Sasin, Z. Odrzygóźdź, *State Vector Reduction as a Shadow of Noncommutative Dynamics*, „Journal of Mathematical Physics” 2000, Vol. 41, pp. 5168–5179.

Rok 1999

M. Heller, W. Sasin, *Origin of Classical Singularities*, „General Relativity and Gravitation” 1999, Vol. 31, pp. 555–570.

M. Heller, W. Sasin, *Noncommutative Unification of General Relativity and Quantum Mechanics*, „International Journal of Theoretical Physics” 1999, Vol. 38, pp. 1619–1642.

Rok 1998

Początek świata, Wydawnictwo Diecezji Tarnowskiej Biblos, Tarnów 1998, ss. 271.

Czy fizyka jest nauką humanistyczną?, Wydawnictwo Diecezji Tarnowskiej Biblos, Tarnów 1998, ss. 213.

- Wznowienie jako *Czy fizyka i matematyka to nauki humanistyczne?*, współautorstwo ze Stanisławem Krajewskim, CC Press, Kraków 2014, ss. 450.

- Nowe wydanie *Czy fizyka jest nauką humanistyczną?*, Biblos, Tarnów 2016.

M. Heller, W. Sasin, *Einstein-Podolski-Rosen Experiment from Noncommutative Geometry*, in: *Particles, Fields, and Gravitation*, AIP Conference Proceedings, Łódź, April 1998, ed. J. Rembieliński, American Institute of Physics, Woodbury, New York 1998, pp. 234–241.

M. Heller, D. Lambert, J. Madore, *A Brief History of Noncommutative Space-Time*, „Acta Cosmologica” 1998, Vol. 24, No 1, pp. 51–69.

Some Conceptual Problems of the Groupoid Approach to Noncommutative Quantization of Gravity, „Acta Cosmologica” 1998, Vol. 24, No 1, pp. 71–85.

M. Heller, W. Sasin, *Emergence of Time*, „Physics Letters A” 1998, Vol. 250, pp. 48–54.

Rok 1997

Uchwycić przemijanie, Wydawnictwo Znak, Kraków 1997, ss. 276.

- 2. wyd. Wydawnictwo Znak, Kraków 2010.
- Nowe wyd. CC Press, Kraków 2020, ss. 272.

M. Heller, W. Sasin, *Rigorous Model of Classical Spacetime Foam*, „International Journal of Theoretical Physics” 1997, Vol. 36, pp. 1441–1455.

M. Heller, W. Sasin, D. Lambert, *Groupoid Approach to Noncommutative Quantization of Gravity*, „Journal of Mathematical Physics” 1997, Vol. 38, pp. 5840–5853.

Teoria grawitacji i kosmologia, w: XXXIV Zjazd Fizyków Polskich (15–18 września 1997, Katowice), Materiały Zjazdu, red. Jerzy Warczewski, Deni-Press, Katowice 1997, s. 52–58.

Rok 1996

Mechanika kwantowa dla filozofów, Wydawnictwo Diecezji Tarnowskiej Biblos, Tarnów 1996, ss. 122.

- 2. wyd. Wydawnictwo Diecezji Tarnowskiej Biblos, Tarnów 2011, ss. 164;
- wznowienie jako *Elementy mechaniki kwantowej dla filozofów*, Copernicus Center Press, Kraków 2014, ss. 192.

Dylematy ewolucji, współautorstwo z Józefem

Życińskim, Wydawnictwo Diecezji Tarnowskiej Biblos, Tarnów 1996, ss. 250.

Lemaître, Big Bang and the Quantum Universe (with His Original Manuscript), Pachart Publishing House, Tucson 1996, pp. 108.

Rok 1995

Nauka i wyobraźnia, Wydawnictwo Znak, Kraków 1995, ss. 192.

Szczęście w przestrzeniach Banacha, Wydawnictwo Znak, Kraków 1995, ss. 232.

- 2. wyd. Wydawnictwo Znak, Kraków 1997.

Wieczność – Czas – Kosmos, Wydawnictwo Znak, Kraków 1995, ss. 160.

M. Heller, W. Sasin, *Sheaves of Einstein Algebras*, „International Journal of Theoretical Physics” 1995, Vol. 34, pp. 387–398.

M. Heller, W. Sasin, *Structured Spaces and Their Application to Relativistic Physics*, „Journal of Mathematical Physics” 1995, Vol. 36, pp. 3644–3662.

M. Heller, W. Sasin, *Anatomy of the Elementary Quasi-Regular Singularity*, „Acta Cosmologica” 1995, Vol. 21, No. 1, pp. 47–60.

M. Heller, W. Sasin, *Superstructured Spaces*, „Acta Cosmologica” 1995, Vol. 21, No. 1, pp. 61–70.

Commutative and Non-commutative Einstein Algebras, „Acta Cosmologica” 1995, Vol. 21, No. 2, pp. 235–245.

Rok 1994

Kosmiczna przygoda Człowieka Mądręgo, Wydawnictwo Znak, Kraków 1994, ss. 296.

Wszczęświat u schyłku stulecia, Wydawnictwo Znak, Kraków 1994, ss. 164.

M. Heller, W. Sasin, *The Structure of the b-Completion of Space-Time*, „General Relativity and Gravitation” 1994, Vol. 26, pp. 797–811.

- M. Szydłowski, M. Heller, *Lyapunov Characteristic Time Scale in the Mixmaster World Models*, „Acta Cosmologica” 1994, Vol. 20, No. 1, pp. 17–26.
- Space and Time in Quantum Mechanics*, „Acta Cosmologica” 1994, Vol. 20, No. 2, pp. 129–145.
- Rok 1993**
- M. Heller, A. D. Czernin, *U istokow kosmologii: Fridman i Lemetr*, Izd. Znanie, Moskwa
- Fizyka ruchu i czasoprzestrzeni*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1993, ss. 184.
- T. Stawicki, M. Szydłowski, M. Heller, *On Dynamical Dimensional Reduction*, „Physics Letters A” 1993, Vol. 173, pp. 247–251.
- Geometry of Transition to Quantum Gravity Regime*, „Acta Physica Polonica B” 1993, Vol. 24, pp. 911–926.
- M. Heller, W. Sasin, *Generalized Friedman's Equation and Its Singularities*, „Acta Cosmologica” 1993, Vol. 19, pp. 23–33.
- W. Sasin, M. Heller, *Space-Time with Boundary as a Generalized Differential Space*, „Acta Cosmologica” 1993, Vol. 19, pp. 35–44.
- A. Woszczyzna, M. Heller, *Particle Horizon – A Generic Property of the Universe*, „Acta Cosmologica” 1993, Vol. 19, pp. 45–57.
- J. Gruszcak, M. Heller, *Differential Structure of Space-Time and Its Prolongations to Singular Boundaries*, „International Journal of Theoretical Physics” 1993, Vol. 32, pp. 625–648.
- M. Szydłowski, M. Heller, B. Łapeta, *Evolution of the Density Parameter in Multi-dimensional Cosmologies*, „Physical Review D” 1993, Vol. 47, pp. 460–467.
- Moralność myślenia*, Wydawnictwo Diecezji Tarnowskiej Biblos, Tarnów 1993, ss. 116.
- 2. wyd. Copernicus Center Press, Kraków 2018, ss. 126.
- Rok 1992**
- Nowa fizyka i nowa teologia*, Wydawnictwo Diecezji Tarnowskiej Biblos, Tarnów 1992.
- Wyd. w języku angielskim jako *The New Physics and a New Theology*, tłum. George V. Coyne, Vatican Observatory Publications, Vatican 1996.
  - Wyd. w języku włoskim jako *Nuova fisica e nuova teologia*, tłum. z j. ang. S. Giovannini, T. M. Sierotowicz, wyd. San Paolo Edizioni, Cinisello Balsamo 2009.
  - 2. wyd. Copernicus Center Press, Kraków 2014, ss. 180.
  - 3. wyd. nowe [kieszonkowe] Copernicus Center Press, Kraków 2016, ss. 168.
- Filozofia nauki – wprowadzenie*, Papieska Akademia Teologiczna, Kraków 1992, ss. 92.
- 2. wyd., Wydawnictwo Petrus, Kraków 2008, ss. 128.
  - Wznowienie: CC Press, Kraków 2016.
  - 3. wyd., Copernicus Center Press, Kraków 2019, ss. 208.
- Theoretical Foundations of Cosmology – Introduction to the Global Structure of Space-Time*, World Scientific, Singapore–London 1992, pp. 160.
- Filozofia świata. Wybrane zagadnienia i kierunki filozofii przyrody*, Wydawnictwo Znak, Kraków 1992, ss. 192.
- Wznowienie jako *Filozofia przyrody. Wstęp historyczny*, Wydawnictwo Znak, Kraków 2004, ss. 253.
- Wznowienie jako *Logos Wszechświata. Zarys filozofii przyrody*, Wydawnictwo Znak, Kraków 2013, ss. 286.

- Jako *Philosophy in Science: An Historical Introduction*, Springer Science & Business Media, Heidelberg 2011, pp. 167; [2 wyd. 2014].
- Einstein Algebras and General Relativity*, „International Journal of Theoretical Physics” 1992, Vol. 31, No. 2, pp. 277–278.
- M. Heller, P. Multarzyński, W. Sasin, Z. Żekanowski, *On Some Generalizations of the Manifold Concept*, „Acta Cosmologica” 1992, Vol. 18, pp. 31–44.
- J. Gruszcak, M. Heller, W. Sasin, *Quasiregular Singularity of a Cosmic String*, „Acta Cosmologica” 1992, Vol. 18, pp. 45–55.
- M. Heller, W. Sasin, A. Trafny, Z. Żekanowski, *Differential Spaces and New Aspects of Schmidt's b-Boundary of Space-Time*, „Acta Cosmologica” 1992, Vol. 18, pp. 57–75.
- Rok 1991**
- Osobliwy wszechświat: wstęp do teorii klasycznej osobliwości kosmologicznej*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1991, ss. 307.
- Rozmowy w nocy. Rekolekcyjne zamyślenia o sobie i Wszechświecie*, Wydawnictwo Diecezji Tarnowskiej Biblos, Tarnów 1991, ss. 61.
- 2. wyd. Wydawnictwo Diecezji Tarnowskiej Biblos, Tarnów 2002.
- M. Heller, W. Sasin, *Regular Singularities in Space-Time*, „Acta Cosmologica” 1991, Vol. 17, pp. 7–18.
- M. Heller, P. Multarzyński, W. Sasin, Z. Żekanowski, *Local Differential Dimension of Space-Time*, „Acta Cosmologica” 1991, Vol. 17, pp. 19–26.
- J. Gruszcak, M. Heller, Z. Pogoda, *Cauchy Boundary and b-Incompleteness of Space-Time*, „International Journal of Theoretical Physics” 1991, Vol. 30, pp. 555–565.
- Algebraic Foundations of the Theory of Differential Spaces*, „Demonstratio Mathematica” 1991, Vol. 24, No. 3–4, pp. 349–364.
- Dwie książki i dwóch autorów*, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1991, t. 13, s. 29–32.
- How to Find the Centre in a Post-Copernican World?*, w: *The 500th Anniversary of Nicolaus Copernicus' Studies in Cracow*, Kraków 1991, s. 8–9.
- Jak filozofować?* [głos w dyskusji], „Znak-Idee” 1991, nr 4, s. 30–39.
- Jak istnieje metryka Lorentza?*, w: *Spór o uniwersalia a nauka współczesna*, red. M. Heller, W. Skoczny, J. Życiński, Kraków 1991, s. 27–37.
- Jak uprawiać filozofię przyrody?*, „Znak-Idee” 1991, nr 4, s. 17–20.
- J. D. Barrow, *The World Within the World*, Oxford 1988 [recenzja], „Acta Cosmologica” 1991, Vol. 17, pp. 85–87.
- Laplace's Demon in the Relativistic Universe*, „The Astronomy Quarterly” 1991, Vol. 8, pp. 219–243.
- Między „wierzyć” i „wiedzieć”* [głos w dyskusji], „Znak” 1991, t. 428, s. 29–42.
- Modern Differential Geometry for Physicists by Ch. J. Isham*, World Scientific 1989 [recenzja], „European Journal of Physics” 1991, Vol. 12, pp. 103–104.
- Najgłębszy stopień zrozumienia* [recenzja książki J. Polkinghorne, *Science and Creation – The Search for Understanding*, London 1989], „Przegląd Powszechny” 1991, t. 833, nr 1, s. 167–169.
- Nauka a wiara w okresie popozytywistycznym*, „Analecta Cracoviensia” 1991, t. 23, s. 15–23.
- O filozofujących fizykach i fizykujących filozofach, czyli o filozoficznych interpretacjach fizycznych teorii*, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1991, t.13, s. 90–93.

- O fizyce i filozofii, czyli kilka uwag na marginesie krytyki (odpowiedź na recenzję książki: Teoretyczne podstawy kosmologii)*, „Postępy Fizyki” 1991, t. 42, s. 108–110.
- Scenariusz kosmicznego dramatu* [recenzja książki: K. Maślanka, *Kosmologia współczesna*, Kraków 1991], „Wiedza i Życie” 1991, t. 10, s. 32.
- M. Heller, Z. Żekanowski, *Seminar on Differential Spaces* [wstęp], „Demonstratio Mathematica” 1991, Vol. 24, No. 3–4, pp. 347–348.
- Skazani na wymarcie* [głos w dyskusji Czy Polsce grozi antyklerykalizm?], „Znak” 1991, t. 433, s. 80–81.
- Spór o uniwersalia a nauka współczesna*, red. M. Heller, J. Życiński, W. Skoczny, Kraków 1991, ss. 118.
- Struktura początku i końca*, „Problemy” 1991, t. 541, nr 9, s. 2–9.
- The Happiest Thought of Einstein’s Life*, „The Astronomy Quarterly” 1991, t. 8, s. 177–180.
- Uczestniczenie w prawdzie*, „Logos i Ethos” 1991, t. 1, s. 5–15.
- M. Heller, A. Czernin, *U istoków kosmologii: Fridman i Lemetr*, Moskwa 1991.
- Unifikacja i geometryzacja fizyki w kosmologicznym kontekście*, „Postępy Fizyki” 1991, t. 42, nr 2, s. 131–146.
- P. Multarzyński, M. Heller, *The Differential and Cone Structures of Space-Time*, „Foundations of Physics” 1990, Vol. 20, pp. 1005–1015.
- A. Woszczyzna, M. Heller, *Is a Horizon-free Cosmology Possible*, General Relativity and Gravitation” 1990, Vol. 22, No. 12, pp. 1367–1386.
- Aleksander Koyré – filozoficzna droga historia nauki (wydruk)*, Biblos, Tarnów 1990.
- 300 Years of Gravitation*, ed. W. Hawking, W. Israel, Cambridge 1987 [recenzja], „Centaurus” 1990, t. 33, s. 290–292.
- Archimedes i współczesna teologia*, „Znak” 1990, t. 422–423, s. 74–81.
- Co to znaczy, że przyroda jest matematyczna?*, w: *Matematyczność przyrody*, red. M. Heller, J. Życiński, A. Michalik, Kraków 1990, s. 7–17.
- Człowiek i wszechświat z perspektywy Leningu*, „Tygodnik Powszechny” 1990, nr 2, s. 1–2.
- Czytanie przez okulary (w odpowiedzi na krytykę)*, „Wiedza i Życie” 1990, t. 9, s. 77.
- M. Heller, Z. Pogoda, *Geometria i kosmologia. Historia wzajemnych związków (2)*, „Matematyka – Społeczeństwo – Nauczanie” 1990, nr 4, s. 17–22.
- M. Heller, J. Życiński, S. W. Ślaga, i J. Turek, *List (do Ks. Bpa Alfonsa Nossola, Przewodniczącego Rady Naukowej Episkopatu)*, „Tygodnik Powszechny” 1990, nr 24, s. 6.
- Matematyczność przyrody*, red. M. Heller, A. Michalik, J. Życiński, Ośrodek Badań Interdyscyplinarnych, Kraków 1990.

Rok 1990

- M. Heller, J. Życiński, *Dylematy ewolucji*, Polskie Towarzystwo Teologiczne, Kraków 1990, ss. 253.
- 2. wyd. Wydawnictwo Diecezji Tarnowskiej Biblos, Tarnów 1996, ss. 253.
  - 3. wyd. przy współpracy M. Hohoła, Ł. Kwiatka, T. Pietruchy i K. Wołoszyn, Seria „Nauka i Religia”, Copernicus Center Press, Kraków 2016, ss. 328.
- 2. wyd. OBI, Kraków 1992.
- 3. wyd. Wydawnictwo Petrus, Kraków 2010, ss. 160.
- Matematyczność świata (1)*, „Problemy” 1990, t. 530, nr 10, s. 2–10.
- Matematyczność świata (2)*, „Problemy” 1990, t. 531, nr 11, s. 10–17.

- Nowa fizyka. Perspektywy trwającej ewolucji*, w: *Nauka–Religia–Dzieje. V Interdyscyplinarne Seminarium w Castel Gandolfo, 8–11 sierpnia 1988*, red. J. A. Janik i P. Lenartowicz, Kraków 1990, s. 66–83.
- Odrzucony obraz*, „Wiedza i Życie” 1990, t. 8, s. 10–17.
- Przedmowa do wydania polskiego książki „Ewolucja i stworzenie”*, w: E. McMullin, *Ewolucja i stworzenie*, Kraków 1990, s. IV.
- Różne oblicza jednego pytania*, „Studia Filozoficzne” 1990, t. 291–292, nr 2–3, s. 3–14.
- Spór o istnienie materii*, „Studia Filozoficzne” 1990, t. 293, nr 4, s. 253–258.
- The experience of limits. New physics and new theology*, w: *Science and Religion. One World – Changing Perspectives on Reality (Second European Conference on Science and Religion, March 10–13, 1988, University of Twente)*, red. J. Fennema i I. Paul, Dordrecht–Boston–London 1990, s. 207.
- Time and Causality in General Relativity*, „The Astronomy Quarterly” 1990, Vol. 7, pp. 65–86.
- Time and History. The Humanistic Significance of Science*, „European Journal of Physics” 1990, Vol. 11, pp. 203–207.
- Wśród książek [recenzje]*, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1990, t. 12, s. 63–66.
- Wypowiedzi w dyskusji [głos w dyskusji]*, w: *Nauka–Religia–Dzieje. V Interdyscyplinarne Seminarium w Castel Gandolfo, 8–11 sierpnia 1988*, red. J. A. Janik, P. Lenartowicz, Kraków 1990, s. 181–221.
- Zamiast zakończenia*, w: *Matematyczność przyrody*, red. M. Heller, J. Życiński, A. Michalik, Kraków 1990, s. 139–141.
- Rok 1989**
- A. A. Friedman – *Life and Work*, E. A. Tropp, W. Ya. Frenkel, A. D. Czerninin, Moskwa 1988 [recenzja], „Classical and Quantum Gravity” 1989, Vol. 6, pp. 1063–1064.
- Czas i przyczynowość w ogólnej teorii względności*, „Roczniki Filozoficzne” 1989, t. 37–38, nr 3, s. 5–22.
- Czy Wszechświat jest deterministyczny?*, „Analecta Cracoviensia” 1989, t. 21–22, s. 47–65.
- M. Heller, Z. Pogoda, *Geometria i kosmologia. Historia wzajemnych związków (1)*, „Matematyka – Społeczeństwo – Nauczanie” 1989, nr 3, s. 27–31.
- God and Nature. Historical Essays on the Encounter between Christianity and Science*, ed. D. C. Lindberg, R. L. Numbers, Berkeley 1986 [recenzja], „The Center for Theology and the Natural Sciences” 1989, Vol. 9, No. 4, pp. 16–18.
- Kwantowa kosmologia i ostateczne rozumienie Wszechświata*, „Problemy” 1989, t. 511, nr 2, s. 1–7.
- Mach’s Predictions and Relativistic Cosmology*, „Acta Cosmologica” 1989, Vol. 16, pp. 47–51.
- P. Flin, Z. Golda, M. Heller, K. Maślanka, M. Ostrowski, K. Rudnicki, T. Sierotowicz, *Observational Cosmology – From Gauss to Sandage*, „Acta Cosmologica” 1989, Vol. 16, pp. 87–106.
- Zasada antropiczna*, „Przegląd Powszechny” 1989, t. 809, nr 1, s. 83–92.
- Rok 1988**
- Nowa fizyka – perspektywy trwającej rewolucji (wydruk)*, Wydawnictwo Diecezji Tarnowskiej Biblos, Tarnów 1988.
- Czy Wszechświat jest indeterministyczny? (wydruk)*, Wydawnictwo Diecezji Tarnowskiej Biblos, Tarnów 1988.
- M. Heller, J. Życiński, *Wszechświat: maszyna czy myśl? Filozofia mechanicyzmu: powstanie, rozwój, upadek*, Polskie Towarzystwo Teologiczne, Kraków 1988, ss. 318.

- 2. wyd. Wydawnictwo Diecezji Tarnowskiej Biblos, Tarnów 1996.
  - Wznowienie CC Press Kraków 2014, ss. 488.
- Teoretyczne podstawy kosmologii. Wprowadzenie do globalnej struktury czasoprzestrzeni*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1988, ss. 194.
- M. Demiański, Z. A. Golda, M. Heller, M. Szydłowski, *Kantowski-Sachs Multidimensional Cosmological Models and Dimensional Reduction*, „Classical and Quantum Gravity” 1988, ol. 5, pp. 733–742.
- J. Gruszcak, M. Heller, P. Multarzyński, *A Generalization of Manifolds as Space-Time Models*, „Journal of Mathematical Physics” 1988, Vol. 29, pp. 2576–2580.
- Adventures of the Concept of Mass and Matter*, „Philosophy in Science” 1988, Vol. 3, pp. 15–35.
- Between Newton and Einstein. Mach’s Reform of the Newtonian Mechanics*, w: *Newton and the New Direction in Science. Proceedings of the Cracow Conference, 25 to 29 May 1987*, red. G. V. Coyne, M. Heller, i J. Życiński, Citta del Vaticano 1988, s. 155–173.
- D. E. Mook, T. Vargish, *Inside Relativity* [recenzja], „Classical and Quantum Gravity” 1988, Vol. 5, pp. 1155.
- Ewolucja i stworzenie*, „Przegląd Powszechny” 1988, t. 806, nr 10, s. 66–72.
- M. Hller, J. Życiński, W. R. Stoeger, *Introduction*, „Philosophy in Science” 1988, Vol. 3, s. 9–14.
- Jak Einstein stworzył teorię względności*, „Postępy Fizyki” 1988, t. 39, s. 3–21.
- Jak ocalić ewolucję?*, „Przegląd Powszechny” 1988, t.799, nr 3, s. 350–355.
- J. M. Życiński, *The Structure of Methascientific Revolution — An Essay on the Groeth of Modern Science*, Pachart Publishing House, Tucson 1988 [recenzja], „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1988, t. 10, s. 50–51.
- Kosmologia i rzeczywistość*, „Analecta Cracoviensia” 1988, t. 20, s. 15–29.
- G. Coyne, M. Heller, J. Życiński, *Newton and the New Direction in Science. Proceedings of the Cracow Conference 25 to 29 May 1987*, Watykan 1988.
- Newton. Nowe kierunki w nauce*, „Wszec świat” 1988, nr 3, s. 78–79.
- Redukcjonizm czy wiatlizm?*, „Przegląd Powszechny” 1988, t. 801, nr 5, s. 244–251.
- R. Geroch, *Mathematical Physics*, Chicago–London 1985 [recenzja], „Acta Cosmologica” 1988, t. 15, s. 209–210.
- Scientific Rationality and Christian Logos*, w: *Physics, Philosophy and Theology. A Common Quest for Understanding*, ed. R. J. Russell i W. R. Stoeger, Vatican Observatory 1988, pp. 141–150.
- Short History of The Pontifical Academy of Theology in Cracow*, w: *Newton and the New Direction in Science. Proceedings of the Cracow Conference, 25 to 29 May 1987*, ed. G. V. Coyne, M. Heller, J. Życiński, Watykan 1988, pp. 15.
- Trzysta lat współistnienia Kościoła i nauk przyrodniczych*, w: *Nauka–Religia–Dzieje. IV Seminarium Interdyscyplinarne w Castel Gandolfo, 6–9 sierpnia 1986*, red. J. A. Janik i P. Lenartowicz, Kraków 1988, s. 86–100.
- Wypowiedzi w dyskusji* [głos w dyskusji], w: *Nauka–Religia–Dzieje. IV Seminarium Interdyscyplinarne w Castel Gandolfo, 6–9 sierpnia 1986*, red. J. A. Janik i P. Lenartowicz, Kraków 1988, s. 205–251.
- Z dziejów stosunków między kreacjonizmem a ewolucjonizmem*, „Przegląd Powszechny” 1988, t. 808, nr 12, s. 374–384.

- Z marszu czy krok po kroku?* [recenzja: F. Capra, *Punkt zwrotny*, Warszawa 1987], „Przegląd Katolicki” 1988, t. 213, nr 29, s. 6.
- Rok 1987**
- Big Bang on Ultimate Questions*, in: *Origin and Early History of the Universe*, Proceedings of the 26th Lige International Astrophysical Colloquium, July 1–4, 1986, Université de Liège, Institut d'Astrophysique 1987, pp. 411–431.
- M. Demiański, M. Heller, M. Szydłowski, *Dynamics of Multidimensional Generalization of Bianchi Type – IX Cosmological Models*, „Physical Revue D” 1987, Vol 36, pp. 2945–2854.
- A. Funkenstein, *Theology and the Scintific Imagination from the Middle Ages to the Seventeenth Century* [recenzja], „The Review of Metaphysics” 1987, No. December 1987, pp. 385–386.
- Filozofować w kontekście nauki*, red. M. Heller, A. Michalik, J. Życiński, Polskie Towarzystwo Teologiczne, Kraków 1987, ss. 244.
- Czas i historia wszechświata*, „Przegląd Powszechny” 1987, t. 791–792, nr 7–8, s. 85–93.
- Czy autonomiczna filozofia przyrody jest możliwa?*, w: *W poszukiwaniu prawdy. Pamięci Profesora K. Kłósaka*, red. M. Lubański i S. W. Ślaga, Warszawa 1987, s. 61–75.
- Czy istnieje autentyczna filozofia przyrody?*, „Studia Philosophiae Christianae” 1987, t. 23, nr 1, s. 5–20.
- Daleko od stanu równowagi*, „Przegląd Powszechny” 1987, t. 794, nr 10, s. 85–91.
- Doświadczenie granic*, w: *Filozofować w kontekście nauki*, red. M. Heller, A. Michalik, J. Życiński, Kraków 1987, s. 53–59.
- M. Heller, J. Życiński, *Epistemologiczne aspekty związków filozofii z nauką*, w: *Filozofować w kontekście nauki*, red. M. Heller, A. Michalik, J. Życiński, Kraków 1987, s. 7–16.
- Ewolucja pojęcia masy*, w: *Filozofować w kontekście nauki*, red. M. Heller, A. Michalik, i J. Życiński, Kraków 1987, s. 152–195.
- Fizycy i teologowie w Castel Gandolfo*, „Tygodnik Powszechny” 1987, nr 48, s. 3.
- Graniczny charakter kosmologii*, „Tarnowskie Studia Teologiczne” 1987, t. 10, nr 2, s. 81–95.
- Jak buduje się fundamenty?*, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1987, t. 9, s. 12–15.
- J. D. Barrow, F. J. Tipler, *The Anthropic Cosmological Principle*, Oxford 1986 [recenzja], „The Review of Metaphysics” 1987, No. March 1987, pp. 564–565.
- Logosfera a świat fizyki*, w: *Człowiek – pytanie otwarte*, red. K. Popielski, Lublin 1987, s. 163–168.
- Matematyka i wyobrażenia w teorii grawitacji*, „Roczniki Filozoficzne” 1987, t. 35, nr 1, s. 187–201.
- Moja przygoda z kosmologią*, „Jednota” 1987, nr 1, s. 15 i 23.
- Parmenides i teoria względności*, „Przegląd Powszechny” 1987, t. 790, nr 6, s. 393–400.
- Pytania, jakie fizyka stawia ewolucji*, „Przegląd Powszechny” 1987, t. 789, nr 5, s. 174–184.
- Wśród książek* [recenzje], „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1987, t. 9, s. 46–50.
- Znaczenie znaczenia*, w: *Filozofować w kontekście nauki*, red. M. Heller, A. Michalik, i J. Życiński, Kraków 1987, s. 105–112.
- Adventures of the Concept of Mass and Matter*, „Philosophy in Science” 1988, Vol. 3, pp. 15–35.

- M. Heller, J. Gruszcak, P. Multarzyński, *A Generalization of Manifolds as Space-Time Models*, „Journal of Mathematical Physics” 1988, Vol. 29, pp. 2576–2580.
- Between Newton and Einstein. Mach's Reform of the Newtonian Mechanics*, w: *Newton and the New Direction in Science. Proceedings of the Cracow Conference, 25 to 29 May 1987*, ed. G. V. Coyne, M. Heller, J. Życiński, Citta del Vaticano 1988, pp. 155–173.
- Rok 1986**
- Questions to the Universe – Ten Lectures on the Foundations of Physics and Cosmology*, Pachart Publishing House, Tucson 1986, pp. 156.
- M. Heller, M. Szydłowski, A. Woszczyzna, *Cosmic Time and Chaos*, „Acta Physica Polonica B” 1986, Vol 17, pp. 11–18.
- M. Szydłowski, M. Heller, Z. Golda, *Stochastic Time Scale for the Universe*, „Acta Physica Polonica B” 1986, Vol. 17, pp. 19–24.
- M. Demiański, Z. A. Golda, M. Heller, M. Szydłowski, *The Dimensional Reduction in a Multi-dimensional Cosmology*, „Classical and Quantum Gravity” 1986, Vol. 3, pp. 1199–1205.
- On the Cosmological Problem*, „Acta Cosmologica” 1986, Vol. 14, pp. 57–72.
- M. Heller, W. R. Stoeger, *A Causal Interaction Constraint on the Initial Singularity?*, „Philosophy in Science” 1986, Vol. 2, pp. 61–75.
- B. O’Neil, *Semi-Riemannian Geometry with Applications to relativity*, Academia Press 1983 [recenzja], „Acta Cosmologica” 1986, Vol. 14, pp. 139–140.
- Die Physik er Zeitrichtung*, by H. D. Zeh, New York 1984 [recenzja], „Foundations of Physics” 1986, Vol. 16, pp. 951–952.
- D. Layzer, *Constructing the Universe (Scientific American Library)*, Freeman and Company 1984 [recenzja], „The Astronomy Quarterly” 1986, Vol. 5, pp. 185–186.
- Eschatologia kosmologiczna*, w: *Nauka-Reeligia-Dzieje. III Interdyscyplinarne Seminarium w Castel Gandolfo, 6–9 sierpnia 1984*, red. J. A. Janik i P. Lenartowicz, Kraków 1986, s. 101–114.
- Jak możliwa jest „filozofia w nauce”?*, „Studia Philosophiae Christianae” 1986, t. 22, nr 1, s. 7–19.
- Kilka uwag o filozofii matematyki Hermanna Weyla*, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1986, t. 8, s. 20–39.
- Lewa ręka stworzenia* [recenzja książki J. Silk, J. D. Barrow, *La main gauche de la creation – Origine e l’evolution de l’univers en expansion*, Paris 1985], „Przegląd Powszechny” 1986, t. 779–780, nr 7–8, s. 208–209.
- Ontologiczne zaangażowania współczesnej fizyki*, „Analecta Cracoviensia” 1986, t. 18, s. 3–20.
- Powrót do kosmologii* [recenzja: S. Toulmin, *The Return to Cosmology. Postmodern Science and the Theology of Nature*, University of California Press, Berkely–Los Angeles–London 1985], „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1986, t. 8, s. 102–104.
- R. Penrose, W. Rindler, *Spinors and Space-Time, Vol. 1, Two-Spinor Calculus and Relativistic Fields*, Cambridge 1984 [recenzja], „Acta Cosmologica” 1986, Vol. 14, pp. 143–144.
- The Big Bang and Georges Lemaitre. Proceedings of a Symposium in honour of G. Lemaitre fifty years after his initiation of Big-Bang Cosmology*, Louvain-La-Neuve, 10–13 October 1983, ed. A. Bayer, D. Reidel 1984 [recenzja], „Acta Cosmologica” 1986, Vol. 14, pp. 141–142.

- The Direction of Time. The Great Controversy*, „The Astronomy Quarterly” 1986, Vol. 5, pp. 173–184.
- The Meaning of Meaning*, „Philosophy in Science” 1986, Vol. 2, pp. 10–14.
- The Vicissitudes of Modern Cosmology*, „Organon” 1986, t. 22/23, s. 227–258.
- The World and the Word – Between Science and Religion*, Pachart Publishing House, Tucson 1986.
- Wśród lektur: fizyka i filozofia* [recenzje], „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1986, t. 8, s. 117–123.
- Wybrane kierunki i zagadnienia filozofii przyrody* [skrypt], Kraków 1986.
- Wypowiedzi w dyskusji* [głos w dyskusji], w: *Nauka–Religia–Dzieje. III Interdyscyplinarne Seminarium w Castel Gandolfo, 6-9 sierpnia 1984*, Kraków 1986, s. 143–221.
- Rok 1985**
- M. Heller, O. Godart, *Cosmology of Lemaitre*, History of Astronomy Series, Vol. 3, Pachart Publishing House, Tucson 1985, pp. 204.
- Ewolucja kosmosu i kosmologii*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1985, ss. 224.
- Physics and Cosmology – Geometry for Grand Unification*, „Acta Cosmologica” 1985, Vol. 13, pp. 35–54.
- M. Heller, G. Siemieniec, *Empirical Evidence for Inertial Mass Anisotropy*, „Acta Cosmologica” 1985, Vol. 13, pp. 55–63.
- M. Szydłowski, M. Heller, Z. Golda, *Stochastic Properties of the Friedman Dynamical System*, „Acta Physica Polonica B” 1985, Vol. 16, pp. 791–798.
- Astrophysical Cosmology. Proceedings of the Study Week on Cosmology and Fundamental Physics*, Pontificia Academia Scientiarum, vol. 48, 1982 [recenzja], „Acta Cosmologica” 1985, t. 13, s. 80.
- Bóg i nowa fizyka* [recenzja: P. W. Davies, *Dio e la nuova Fisica*, ed. Arnaldo Mondadori, Milano 1984], „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1985, t. 7, s. 95–98.
- Cosmology – The Science of the Universe* [recenzja: E. R. Harrison, *The Science of the Universe*, Cambridge 1981], „The Astronomy Quarterly” 1985, Vol. 5, nr 18, s. 120–122.
- Friedman’s Cosmological Views*, „Acta Cosmologica” 1985, Vol. 13, s. 65–70.
- Galileo’s Relativity*, w: *The Galileo affair: A meeting of faith and science: Proceedings of the Cracow conference, 24 to 27 May 1984*, red. G. V. Coyne, M. Heller, J. Życiński, Citta del Vaticano 1985, s. 113–124.
- General Relativity and Gravitation. Invited Papers and discussion reports of the 10th International Conference, Padua, 3–8 July 1983, Dordrecht 1984* [recenzja], „Classical and Quantum Gravity” 1985, Vol. 2, s. 599.
- Jak głupota jest możliwa?*, „Tygodnik Powszechny” 1985, nr 21.
- J. D. Barrow, F. J. Tipler, *The Anthropic Cosmological Principle*, Oxford 1985 [recenzja], „Classical and Quantum Gravity” 1985, Vol. 2, s. 727–728.
- Kilka uwag o podstawach rachunku prawdopodobieństwa*, „Roczniki Filozoficzne” 1985, t. 33, nr 3, s. 75–82.
- Książka, która otwiera horyzonty* [recenzja: H. von Ditfurth, *Nie tylko z tego świata jesteśmy*, Warszawa 1985], „Przegląd Katolicki” 1985, nr 37, s. 3.
- Mechanistyczna krytyka mechaniki*, „Przegląd Powszechny” 1985, t. 762, nr 2, s. 222–230.

- Mechanistyczna reforma nauki i społeczeństwa*, „Przegląd Powszechny” 1985, t. 761, nr 1, s. 32–40.
- M. Friedman, *Foundations of Space-Time Theories. Relativistic Physics and Philosophy of Science* [recenzja], „Acta Cosmologica” 1985, Vol. 13, pp. 77–78.
- Moralność myślenia*, „Tygodnik Powszechny” 1985, nr 44, s. 1–2.
- Otwarty świat Karla Poppera* [recenzja: K. Popper, *L'univers irresolu-Plaidoyer pour l'indeterminisme*, Paris 1984], „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1985, t. 7, s. 99–102.
- Przed naukowym przewrotem*, „Przegląd Powszechny” 1985, t. 765, nr 5, s. 205–211.
- Quantum, Space and Time. The Quest Continues. Studies and Essays in Honour of Louis de Broglie, Paul Dirac and Eugene Wigner*, Cambridge 1984 [recenzja], „Classical and Quantum Gravity” 1985, Vol. 2, pp. 129–130.
- Relatywistyczny przewrót*, „Przegląd Powszechny” 1985, t. 766, nr 6, s. 409–416.
- Światło i eter. Od Kartezjusza do Maxwella: myślenie geometria*, „Przegląd Powszechny” 1985, t. 764, nr 4, s. 27–33.
- Tematyczna analiza nauki* [recenzja: G. Holton, *L'imagination scientifique*, traduit de l'anglais par J-F. Roberts avec la collaboration de M. Abeillera et E. Allisy, ed. Gallimard, Paris 1981], „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1985, t.7, s. 91–94.
- The Enigma of Time*, ed. P.T. Landsberg, Adam Hilger, Bristol 1982 [recenzja], „Foundations of Physics” 1985, Vol. 15, pp. 399–401.
- M. Heller, O. Godart, *The Expanding Universe: Lemaitre's Unknown Manuscript*, History of Astronomy Series 2, Tucson 1985.
- The Galileo Affair: A Meeting of Faith and Science. Proceedings of the Cracow Conference 24 to 27 May 1984*, ed. M. Heller, J. Życiński, G. Coyne, Watykan 1985.
- Timaios – filozoficzny mit o pochodzeniu i naturze świata*, „Analecta Cracoviensia” 1985, t. 17, s. 111–123.
- W. I. Arnold, *Tieoria katastrof*, Izd. Moskowskiego Uniwersytetu 1983 [recenzja], „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1985, t. 7, s. 89–90.
- Wstęp do rewolucji naukowej*, „Z Zagadnień Filozofii Przyrodoznawstwa i Filozofii Przyrody” 1985, t. 7, s. 5–14.
- Y. Choquet-Bruhat, C. DeWitt-Morette with M. Dillard-Bleick, *Analysis, Manifolds and Physics*, North Holland 1982 [recenzja], „Acta Cosmologica” 1985, Vol. 13, pp. 79.

Rok 1984

Usprawiedliwienie wszechświata, Wydawnictwo Znak, Kraków 1984, ss. 136.

- 2. wyd. Wydawnictwo Znak, Kraków 1995.

J. Gruszcak, M. Heller, M. Szydłowski, *The Universe as a Stochastic Process*, „Physics Letters A” 1984, Vol. 100, pp. 82–84.

M. Szydłowski, M. Heller, Z. Golda, *Structural Stability Properties of Friedman Cosmology*, „General Relativity and Gravitation” 1984, Vol. 16, Issue 9, 1984, pp. 877–890.

J. Gruszcak, M. Heller, *Singularities in a Stochastically Predictable Universe*, „Physics Letters A” 1984, Vol. 106, pp. 13–15.

M. Heller, P. Multarzyński, W. Sasin, *The Algebraic Approach to Space-Time Geometry*, „Acta Cosmologica” 1984, Vol. 16, pp. 53–55.

M. Heller, A. Pacholczyk, *Cosmology and Beyond*, „The Astronomy Quarterly” 1984, Vol. 5, pp. 43–51.

- Doświadczenie matematyki*, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1984, t. 6, s. 18–26.
- Ewolucja kosmologiczna – problem i pytania*, w: *Nauka–Religia–Dzieje. II Sympozjum Interdyscyplinarne w Castel Gandolfo, 6–9 września 1982*, red. J. A. Janik i P. Lenartowicz, Kraków 1984, s. 4–20.
- Ewolucja metody*, „Analecta Cracoviensia” 1984, t. 16, s. 277–284.
- M. Heller, O. Godart, *Friedman’s Cosmology*, „The Astronomy Quarterly” 1984, t. 5, s. 5–12.
- Gregorian Reform of the Calendar. Proceedings of the Vatican Conference to Commemorate Its 400th Anniversary 1582–1982*, pod red. G. V. Coyne, M. A. Hoskin, O. Pedersen, Specola Vaticana, 1983 [recenzja], „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1984, t. 6, s. 79–80.
- I. M. Miller, *Albert Einstein’s Special Relativity: Emergence (1905) and Early Interpretation (1905–1911)* [recenzja], „The Review of Metaphysics” 1984, nr March 1984, s. 642–643.
- J. W. Cornman, *Skepticism, Justification and Explanation*, Dordrecht 1980 [recenzja], „The Review of Metaphysics” 1984, nr March 1984, s. 618–619.
- L’espace et le temps aujourd’hui*, Collection Points, Ed. do Seuil, Paris 1983 [recenzja], „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1984, t. 6, s. 78–79.
- Literatura źródłowa do kursu „Podstawy Fizyki” na Politechnice Warszawskiej*, t. 1: *Szczególna Teoria Względności* (wydanie drugie poprawione i uzupełnione); t. 3: *Grawitacja – Ogólna Teoria Względności*, red. nauk. i dydakt. dr W. Kruczek, Warszawa 1981 [recenzja], „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1984, t. 6, s. 77–78.
- M. Heller, O. Godart, *Logarithmic Minus Infinity*, „The Astronomy Quarterly” 1984, Vol. 5, pp. 13–25.
- Mechanistyczna reforma nauki i społeczeństwa*, „Przegląd Powszechny” 1984, t. 758, nr 10, s. 105–112.
- Nieliniowa ewolucja nauki*, „Roczniki Filozoficzne” 1984, t. 32, nr 3, s. 105–126.
- Od Eulera do Laplace’a*, „Przegląd Powszechny” 1984, t. 753, nr 5, s. 253–261.
- Rewizja „sprawy” Galileusza*, „Tygodnik Powszechny” 1984, nr 27.
- The Algebraic Approach to Space-Time Geometry*, „Acta Cosmologica” 1984, Vol. 16, pp. 53–55.
- Wszczęświat – środowisko człowieka*, w: *Ochrona środowiska człowieka. Humanistyczne widzenie świata*, red. A. Delorme, Kraków 1984, s. 15–19.
- Wypowiedzi w dyskusji* [głos w dyskusji], w: *Nauka–Religia–Dzieje. II Sympozjum Interdyscyplinarne w Castel Gandolfo, 6–9 września 1982*, Kraków 1984, s. 108–139.
- Względność istnienia*, „Przegląd Powszechny” 1984, t. 749, nr 1, s. 51–58.
- Względność przeciw absolutom*, „Przegląd Powszechny” 1984, t. 750, nr 2, s. 205–211.

Rok 1983

Ewolucja kosmosu i kosmologii, PWN, Warszawa 1983, ss. 224.

- 2. wyd. PWN, Warszawa 1985.

M. Heleer, J. Życiński, *Drogi myślących*, Wydawnictwo Polskie Towarzystwo Teologiczne, Kraków 1983, ss. 263.

- 2. wyd. Wydawnictwo Polskie Towarzystwo Teologiczne, Kraków 1985.

M. Heller, M. Szydłowski, *Viscous Cosmological Models with Matter and Radiation*, „Acta Physica Polonica B” 1983, Vol. 14, pp. 303–306.

- M. Heller, M. Szydłowski, *Tolman's Cosmological Models*, „Astrophysics and Space Science” 1983, Vol. 90, pp. 327–335.
- M. Heller, Z. Golda i M. Szydłowski, *Structurally Stable Approximations to Friedman-Lemaître World Models*, „Astrophysics and Space Science” 1983, Vol. 90, pp. 313–326.
- M. Szydłowski, M. Heller, *Equation of State and Equation Symmetries in Cosmology*, „Acta Physica Polonica B” 1983, Vol. 14, pp. 571–580.
- A Comment on Lorentz Invariance*, „Philosophy in Science” 1983, Vol. 1, pp. 89–100.
- Bóg i materia*, „Przegląd Powszechny” 1983, t. 748, nr 12, s. 341–353.
- Creationism and Singularity in the Evolution of the Universe (Drama of the Beginning)*, w: *Science-Religion-History. The Proceedings of a Seminar held at Castel Gandolfo, August 16th–18th 1980*, red. J. A. Janik, Citta del Vaticano 1983, s. 145–173.
- Czy nowa rewolucja w nauce? Na marginesie lektury: Ilya Prigogine, Isabelle Stengers: La Nouvelle Alliance, Ed. Gallimard, 1979* [recenzja], „Znak” 1983, t. 342–343, s. 1010–1014.
- Doświadczenie granic*, „Roczniki Filozoficzne” 1983, t. 31, nr 3, s. 121–128.
- Ewolucja. Problematyka w aspekcie kosmologicznym* [hasło encyklopedyczne], w: *Encyklopedia katolicka*, t. 4, Lublin 1983, s. 1444–1446.
- Filozofia nauki Ponckiego Piłata*, „Tygodnik Powszechny” 1983, nr 2.
- Filozofować, aby żyć, czyli o Saokratesowej sztuce umierania*, „Znak” 1983, t. 341, s. 687–693.
- Genesis czasu*, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1983, t. 5, s. 14–25.
- Genesis czasu* [wiersz], w: *25 lat Duszpasterstwa Akademickiego przy parafii NMP z Lourdes w Krakowie*, Kraków 1983, s. 32.
- G. J. Whitrow, *The Natural Philosophy of Time*, Oxford 1980 [recenzja], „The Review of Metaphysics” 1983, No. December, pp. 432–434.
- M. Heller, J. Życiński, W. R. Stoeger, *Introduction*, „Philosophy in Science” 1983, t. 1, s. 7–19.
- M. Heller, J. Szczęsny, J. Urbaniec, *Is Space-Time Manifolds an Arena of Quantum Mechanics*, w: *7th International Congress of Logic, Methodology and Philosophy of Science, Salzburg, Austria, July 11–16, 1983, vol. 4: Abstracts of Sections 8 and 9 compiled by P. Weingartner*, red. P. Weingartner, Salzburg 1983, pp. 85–87.
- Kosmologia* [hasło encyklopedyczne], w: *Encyklopedia fizyki współczesnej*, Warszawa 1983, s. 899–908.
- Logika zdarzeń, czyli o kartezjańskiej maszynie świata (część I)*, „Przegląd Powszechny” 1983, t. 743–744, nr 7–8, s. 11–21.
- Logika zdarzeń, czyli o kartezjańskiej maszynie świata (część II)*, „Przegląd Powszechny” 1983, t. 746, nr 10, s. 28–37.
- Matematyczne zasady Izaaka Newtona*, „Przegląd Powszechny” 1983, t. 747, nr 11, s. 193–210.
- M. Jammer, *Das Problem des Raumes, Darmstadt 1980* [recenzja], „The Review of Metaphysics” 1983, No. December, pp. 402–403.
- M. Mehlberg, *Time, Causality and the Quantum Theory*, 2 vols, Dordrecht, London 1980 [recenzja], „The Review of Metaphysics” 1983, No. December, pp. 408–409.
- N. Rescher, *Induction: An Essay on the Justification of Inductive Reasoning*, Pittsburgh 1980 [recenzja], „The Review

- of Metaphysics” 1983, No. December, pp. 416–417.
- O przestrzeniach Banacha*, „*Analecta Cracoviensia*” 1983, t. 15, s. 1–12.
- Początek i stworzenie*, w: *Filozofia chrześcijańska w dialogu*, Kraków 1983, s. 120–129.
- The Conflict Science – Faith in the Postpositivistic Period*, w: *Science–Religion–History. The Proceedings of a Seminar held at Castel Gandolfo, August 16th–18th 1980*, red. J. A. Janik, Citta del Vaticano 1983, s. 61–73.
- Vatican Observatory Publications, Special Series: Studi Galileiani, vol. 1*, 1983, *Specola Vaticana — Città dal Vaticano* [recenzja], „*Zagadnienia Filozoficzne w Nauce*” 1983, t. 5, s. 77–78.
- Wśród książek* [recenzja], „*Zagadnienia Filozoficzne w Nauce*” 1983, t. 5, s. 65–68.
- Rok 1982**
- Encountering the Universe*, tłum. A. Potocki, red. G. W. Collins, Pachart Publishing House, Tucson 1982, pp. 110.
- Matter and Radiation Models in the Standard Universe*, „*Acta Cosmologica*” 1982, Vol. 11, pp. 11–25.
- M. Heller, M. Szydłowski, *Remark on an Application of the Banach Metric Method to Cosmology*, „*Acta Physica Polonica B*” 1982, Vol. 13, pp. 375–377.
- M. Heller, M. Ostrowski, A. Woszczyzna, M. Szydłowski (nazwisko tego ostatniego opuszczono w druku przez pomyłkę), *Steady-State versus Viscous Cosmology*, „*Astrophysics and Space Science*” 1982, Vol. 87, pp. 425–433.
- M. Heller, D. J. Raine, *The Science of Space-Time*, tłum. A. Potocki, Pachart Publishing House, Tucson 1982.
- M. Heller, O. Godart, *Approach to Scientific Cosmology*, „*The Astronomy Quarterly*” 1982, Vol. 4, pp. 53–63.
- D. J. Raine, *The Isotropic Universe*, Bristol 1981 [recenzja], „*The Astronomy Quarterly*” 1982, t. 16, nr 4, s. 194–195.
- Ewolucja pojęcia masy*, „*Analecta Cracoviensia*” 1982, t. 14, s. 79–91.
- J. V. Narlikar, *Relativity and Cosmology* [recenzja], „*The Astronomy Quarterly*” 1982, Vol. 4, pp. 138–139.
- Kosmos (kosmologia)* [hasło encyklopedyczne], w: *Katolicyzm A–Z*, red. Z. Pawlak, Poznań 1982, s. 211–212.
- Matematyka w roli Ofelii*, „*Zagadnienia Filozoficzne w Nauce*” 1982, t. 4, s. 35–40.
- Materia* [hasło encyklopedyczne], w: *Katolicyzm A–Z*, red. Z. Pawlak, Poznań 1982, s. 257–258.
- Materia – kluczowe pojęcie filozofii* [recenzja: E. McMullin, *Newton on Matter and Activity*, University of Notre Dame Press, Notre Dame–London 1978], „*Zagadnienia Filozoficzne w Nauce*” 1982, t. 4, s. 73–75.
- Rozmowa ze współczesnością (Komentarz do dyskusji Einsteina z Rabindranatem Tagore)*, „*Zagadnienia Filozoficzne w Nauce*” 1982, t. 4, s. 4–7.
- Ruch* [hasło encyklopedyczne], w: *Katolicyzm A–Z*, red. Z. Pawlak, Poznań 1982, s. 335.
- Stworzenie a ewolucja*, „*Communio*” 1982, nr 4 (10), s. 58–66.
- Trzy panie o fizyce matematycznej* [recenzja: Y. Choquet–Bruhat, C. DeWitt–Morette, M. Dillard–Bleick, *Analysis, Manifolds and Physics*, Amsterdam–New York–Oxford 1978], „*Zagadnienia Filozoficzne w Nauce*” 1982, t. 4, s. 56–59.
- Wariacje na tematy kosmologiczne* [recenzja: K. Rudnicki, *Die Sekunde der Kosmologen*, Frankfurt am Main 1982], „*Przegląd Powszechny*” 1982, t. 735, nr 6, s. 442–444.

- Wśród książek [recenzje]*, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1982, t. 4, s. 81–85.
- W świecie książek [recenzje]*, „Znak” 1982, t. 337, s. 1630–1633.
- [Wypowiedź na temat wznowionego czasopisma], „Przegląd Powszechny” 1982, t. 730–731, nr 1–2, s. 15–16.
- Rok 1981**
- Wszechświat i słowo*, Wydawnictwo Znak, Kraków 1981, ss. 220.
- wyd. w języku angielskim jako *The World and the Word – Between Science and Religion*, tłum. Adam Chester Kisiel, Pachart Publishing House, Tucson 1986.
  - 2. wyd. Wydawnictwo Znak, Kraków 1994.
- The Manifold Model for Space-Time*, „Acta Cosmologica” 1981, Vol. 10, pp. 33–50.
- Relativistic Model for Space-Time*, „Acta Cosmologica” 1981, Vol. 10, pp. 53–69.
- M. Heller, A. Staruszkiewicz, *Fuzzy Space-Time*, „Zeitschrift für Naturforschung” 1981, No. 36a, pp. 609–610.
- M. Heller, W. Voise, *Czasowe łamięłowski* [recenzja: D. Park, *The Image of Eternity*], „Znak” 1981, t. 321, s. 363–369.
- Dyskusja nad referatem ks. J. Tischnera* [głos w dyskusji], „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1981, t. 3, s. 22–31.
- Dyskusja po referatach Hellera, Życińskiego i Tischnera* [głos w dyskusji], w: *Nauka–Religia–Dzieje. Seminarium w Castel Gandolfo 16–19 sierpnia 1980 roku*, red. J. A. Janik, Roma 1981, s. 206–211.
- F. Hoyle, *Steady-State Cosmology Re-visited, Cardiff 1980*; F. Hoyle and Ch. Wickramasinghe, *The Origin of Life*, Cardiff 1980; F. Hoyle, *The Relation of Biology to Astronomy*, Cardiff 1980 [recenzja], „The Astronomy Quarterly” 1981, Vol. 4, pp. 39–41.
- Filozofia zegarka*, „Niedziela” 1981, nr 15, s. 5.
- M. Heller, A. Staruszkiewicz, *Fuzzy Space-Time*, „Zeitschrift für Naturforschung” 1981, t. 36a, s. 609–610.
- Konflikt nauki z wiarą w okresie pozytywistycznym*, w: *Nauka–Religia–Dzieje. Seminarium w Castel Gandolfo 16–19 sierpnia 1980 roku*, Roma 1981, s. 61–74.
- Kosmiczna religia Alberta Einsteina*, „Niedziela” 1981, nr 3.
- Kreacjonizm a osobliwość w ewolucji Wszechświata (Dramat początku)*, w: *Nauka–Religia–Dzieje. Seminarium w Castel Gandolfo 16–19 sierpnia 1980 roku*, Roma 1981, s. 175–204.
- Kreacjonizm* (fragment z książki), „Materiały Homiletyczne” 1981, t. 42.
- M. Heller, O. Godart, *Origins of Relativistic Cosmology*, „The Astronomy Quarterly” 1981, Vol. 4, pp. 27–33.
- Problem nauki i wiary w kosmologii Lemaitre’a (1)*, „Niedziela” 1981, nr 10, s. 5.
- Problem nauki i wiary w kosmologii Lemaitre’a (2)*, „Niedziela” 1981, nr 11, s. 6.
- Spór między esencjalizmem a fenomenalizmem w kontekście nauk empirycznych*, „Analecta Cracoviensia” 1981, t. 13, s. 9–16.
- The Origins of Time*, w: *The Study of Time IV*, red. T. J. Fraser, N. Lawrence, i D. Park, New York–Heidelberg–Berlin 1981, pp. 90–93.
- Z uwikłania*, „Niedziela” 1981, nr 22, s. 3.
- Rok 1980**
- M. Heller, J. Życiński, *Wszechświat i filozofia: szkice z filozofii i historii nauki*, Wydawnictwo Polskie Towarzystwo Teologiczne, Kraków 1980, ss. 271.
- 2. wyd. Wydawnictwo Polskie Towarzystwo Teologiczne, Kraków 1986.
  - wznowienie CC Press, Kraków 2015.

- M. Heller, M. Lubański i Sz. Ślaga *Zagadnienia filozoficzne współczesnej nauki: Wstęp do filozofii przyrody*, Wydawnictwo Akademia Teologii Katolickiej, Warszawa 1980, ss. 423.
- 2. wyd. Wydawnictwo Akademia Teologii Katolickiej, Warszawa 1982.
  - 3. wyd. Wydawnictwo Akademia Teologii Katolickiej, Warszawa 1992.
  - 4. wyd. Wydawnictwo Akademia Teologii Katolickiej, Warszawa 1997.
- A. Zinowjew, *Logika nauki*, przeł. Z. Simbierowicz, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1976 [recenzja], „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1980, t. 2, s. 97–100.
- Dyskusje kosmologiczne Einstein-Lemaitre*, „Roczniki Filozoficzne” 1980, t. 28, nr 3, s. 33–44.
- Ewolucja Kosmosu i Kosmologii. XV. Kosmiczna nukleo-synteza*, „Urania” 1980, nr 4, s. 98–107.
- Ewolucja Kosmosu i Kosmologii. XVI. Lata kryzysu*, „Urania” 1980, nr 5, s. 134–143.
- Ewolucja Kosmosu i Kosmologii. XVII. Kosmologia i kwazary*, „Urania” 1980, nr 7, s. 162–170.
- Ewolucja Kosmosu i Kosmologii. XVIII. Promieniowanie tła*, „Urania” 1980, nr 7, s. 196–206.
- Ewolucja Kosmosu i Kosmologii. XIX. Istnienie osobliwości*, „Urania” 1980, nr 8, s. 226–235.
- Ewolucja Kosmosu i Kosmologii. XX. Standardowy model kosmologiczny*, „Urania” 1980, nr 9, s. 258–271.
- J. T. Fraser, *Time as Conflict — A Scientific and Humanistic Study*, Birkhäuser Verlag, Basel — Stuttgart 1978 [recenzja], „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1980, t. 2, s. 72–80.
- K. G. Denbigh, *Świat i czas*, tłum. J. Mieltski, PWN, Warszawa 1979 [recenzja], „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1980, t. 2, s. 93–96.
- Kosmologia sprzed 2330 lat* [recenzja: Aristoteles, *O niebie*], „Tygodnik Powszechny” 1980, nr 27.
- Liczę więc jestem* [recenzja: I. Lakatos, *Proofs and Refutations. The Logic of Mathematical Discovery*, Cambridge 1976], „Znak” 1980, t. 311–312, s. 751–756.
- O czasie z różnych punktów widzenia*, „Znak” 1980, t. 308, s. 245–248.
- On Creation Without Anthropomorphism*, w: *The Human Person and Philosophy in the Contemporary World: Proceedings of the Meeting of the World Union of Catholic Philosophical Societies, Cracow 23-25 August 1978*, red. J. Życiński, Cracow 1980, s. 488–503.
- Piekło dla ciekawych* [recenzja: R. Jastrow, *God and the Astronomers*, London 1978], „Tygodnik Powszechny” 1980, nr 39.
- Stworzenie i ewolucja Wszechświata* [recenzja: J. Silk, *The Big Bang. The Creation and Evolution of the Universe*, San Francisco 1980], „Tygodnik Powszechny” 1980, nr 33.
- Wychodzenie z jaskini fizyków*, „Znak” 1980, t. 308, s. 239–245.
- Wypisy z Whiteheada*, „Znak” 1980, t. 308, s. 216–226.

Rok 1979

- M. Heller, T. Grabińska, M. Zabierowski, *Local Electromagnetic Field Propagation in the Imperfect Fluid Friedman Cosmology*, „Acta Physica Polonica B” 1979, Vol. 10, Issue 7, pp. 663–665.
- Aktualne problemy kosmologii*, „Urania” 1979, nr 4, s. 98–106.

- M. Heller, O. Godart, *Einstein – Lemaitre. Rencontre d'idées*, „Revue des Questions Scientifiques” 1979, t. 150, s. 23–43.
- Ewolucja Kosmosu i Kosmologii. VI. Od teorii do obserwacji*, „Urania” 1979, nr 1, s. 2–5.
- Ewolucja Kosmosu i Kosmologii. VII. Obserwacyjna kosmologia Hubble’a*, „Urania” 1979, nr 1, s. 5–9.
- Ewolucja Kosmosu i Kosmologii. VIII. Początek i koniec Wszechświata*, „Urania” 1979, nr 2, s. 34–39.
- Ewolucja Kosmosu i Kosmologii. IX. Dyskusja o ewolucji Wszechświata*, „Urania” 1979, nr 3, s. 66–74.
- Ewolucja Kosmosu i Kosmologii. X. Kosmologia Milne’a*, „Urania”, 1979, nr 6, s. 162–169.
- Ewolucja Kosmosu i Kosmologii. XI. Kosmologia newtonowska*, „Urania” 1979, nr 7, s. 194–199.
- Ewolucja Kosmosu i Kosmologii. XII. Geometria i termodynamika Wszechświata*, „Urania” 1979, nr 9, s. 258–265.
- Ewolucja Kosmosu i Kosmologii. XIII. Hipoteza pierwotnego atomu*, „Urania” 1979, nr 10, s. 290–300.
- Ewolucja Kosmosu i Kosmologii. XIV. Kosmologia stanu stacjonarnego*, „Urania” 1979, nr 11, s. 322–329.
- J. Narlikar, *The Structure of the Universe*, Oxford 1977 [recenzja], „Roczniki Filozoficzne” 1979, t. 27, nr 3, s. 135–136.
- Laboratorium w Kosmosie*, „Tygodnik Powszechny” 1979, nr 28.
- M. Berry, *Principles of Cosmology and Gravitation*, Cambridge 1976 [recenzja], „Roczniki Filozoficzne” 1979, t. 27, nr 3, s. 136.
- Mity – modele – paradygmaty* [recenzja: I. G. Barbour, *Myths, Models and Paradigms. A Comparative Study in Science and Religion*, 1976], „Tygodnik Powszechny” 1979, nr 46.
- M. Rowam-Robinson, *Cosmology*, Oxford 1977 [recenzja], „Roczniki Filozoficzne” 1979, t. 27, nr 3, s. 137.
- Pierwsze trzy minuty kosmicznej ewolucji*, „Urania” 1979, nr 5, s. 136–138.
- Potrzeba mi innego Wszechświata*, „Znak” 1979, t. 297, s. 265–266.
- Questions to Infallible Oracle*, „Lecture Notes in Physics” 1979, t.: *Physics of the Expanding Universe. Cracow School on Cosmology*, Jodłowy Dwór, September 1978, nr 109, s. 199–210.
- Rekolekcje dla poszukujących (1): Wszechświat i myśl*, „Tygodnik Powszechny” 1979, nr 17.
- Rekolekcje dla poszukujących (2): Wszechświat i człowiek*, „Tygodnik Powszechny” 1979, nr 18.
- Rekolekcje dla poszukujących (3): Wszechświat i czas*, „Tygodnik Powszechny” 1979, nr 19.
- Rekolekcje dla poszukujących (4): Wszechświat i ewolucja*, „Tygodnik Powszechny” 1979, nr 20.
- Wiktor P. Wizin, *Erlangenskaja programma i fizika*, Moskwa 1975 [recenzja], „Zagadnienia Naukoznawstwa” 1979, t. 57, nr 1, s. 155–158.

Rok 1978

- Nabludatelnyje osnovanija kosmologiczeskich gipotez*, w: *Kosmologia – teorija i nabludienija*, Moskwa 1978, s. 15–26.
- Wlijanije obiemnoj wjasnosti na suszczestwowanije naczalnoj singuljarnosti, w: *Kosmologia – teorija i nabludienija*, Moskwa 1978, s. 366–368.
- Singularities in Viscous Universes*, „Acta Cosmologica” 1978, Vol. 7, pp. 7–15.
- Local – Large Scale – Global. On Certain Methodological Questions of Cosmology*, „Acta Cosmologica” 1978, Vol. 7, pp. 83–99.

- Czekanie na Kopernika. Na marginesie lektury: Dzieje filozofii średniowiecznej w Polsce*, pod red. Zdzisława Kuksewicza, tom IV: Mieczysław Markowski, *Filozofia przyrody w pierwszej połowie XV wieku* [recenzja], „Znak” 1978, t. 284, s. 280–284.
- Dylemat ciągle żywy: nauka czy wiara?*, „W drodze” 1978, t. 58, nr 6, s. 89–95.
- Dyskusja o nauce i wierze*, rozmawiają J. A. Kłoczowski, S. Grygiel, S. Lem, M. Heller [głos w dyskusji], „Znak” 1978, t. 291, s. 1139–1152.
- Einstein na KUL-u*, „Tygodnik Powszechny” 1978, nr 51.
- Ewolucja Kosmosu i Kosmologii. I. Kosmologiczne rozważania Einsteina*, „Urania” 1978, nr 2, s. 34–44.
- Ewolucja Kosmosu i Kosmologii. II. Dziwny świat Wilhelma de Sittera*, „Urania” 1978, nr 3, s. 66–72.
- Ewolucja Kosmosu i Kosmologii. III. Era Hubble’a*, „Urania” 1978, nr 4, s. 98–105.
- Ewolucja Kosmosu i Kosmologii. IV. Kosmologia Friedmana*, „Urania” 1978, nr 5, s. 131–137.
- Ewolucja Kosmosu i Kosmologii. V. Od obserwacji do teorii*, „Urania” 1978, nr 6, s. 162–166.
- Extrapolation towards the Beginning in Relativistic Cosmology*, „The Astronomy Quarterly” 1978, Vol. 2, pp. 209–224.
- Filozoficzne zagadnienia w nauce* [wstęp], „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1978, t. 1, s. 1–2.
- Het universum als wetenschappelijke mythe*, „Streven”, November 1978, s. 131–143.
- Les cosmologies de Lemaitre et Friedman dans le contexte moderne*, „Ciel et Terre” 1978, t. 94, s. 123–136.
- M. Heller, O. Godart, *Les Relations entre la Science et la foi chez Georges Lemaitre*, „Commentarii. Pontificia Academia Scientiarum” 1978, nr 21, s. 1–12.
- Meta-morfozy meta-fizyki* [*Science et Metaphysique*, Paris 1976], „Znak” 1978, t. 289–290, s. 1065–1070.
- Mietodologiczeskije principy fiziki. Istorija i sowriemiennost*, red. B. M. Kiedrowa i N. F. Owczinnikowa, Moskwa 1975 [recenzja], „Roczniki Filozoficzne” 1978, t. 26, nr 3, s. 161–162.
- Odkrywanie czwartego świata, czyli geografia ludzkiego poznania*, „Znak” 1978, t. 288, s. 778–785.
- Przyczynek do sporu o istnienie świata*, „Znak” 1978, t. 283, s. 145–147.
- R. K. Sachs, H. Wu, *General Relativity for Mathematicians*, Springer 1977 [recenzja], „Postępy Astronomii” 1978, t. 26, nr 3, s. 225–226.
- M. Heller, O. Godart, *Un travail inconnu de Georges Lamaitre*, „Revue des Histoire des Sciences” 1978, t. 31/4, s. 345–349.
- Uwagi o metodologii kosmologii*, „Roczniki Filozoficzne” 1978, t. 26, nr 3, s. 65–76.
- W kręgu nauki i wiary 8 – W niewoli języka*, „Znak” 1978, t. 283, s. 109–118.
- W kręgu nauki i wiary 9 – Od symbiozy do syntezy*, „Znak” 1978, t. 285, s. 344–352.
- W kręgu nauki i wiary 10 – Pytanie Piłata*, „Znak” 1978, t. 286–287, s. 640–647.
- Wyzwanie rzucone racjonalności* [recenzja książki: J. Ladriere, *Les enjeux de la rationalite*], „Znak” 1978, t. 291, s. 1187–1191.
- Zasady ekstrapolacji – uwagi na marginesie kosmologii*, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1978, t. 1, s. 23–31.

Rok 1977

Space-Time Structures, „Acta Cosmologica” 1977, Vol. 6, pp. 109–128.

- Globalny czas w kosmologii relatywistycznej*, „Roczniki Filozoficzne” 1977, t. 25, nr 3, s. 37–45.
- Jeszcze o hipotezie śmierci cieplnej Wszechświata*, „Tarnowskie Studia Teologiczne” 1977, t. 4, s. 43–53.
- Kosmiczna religia Alberta Einsteina*, „Tygodnik Powszechny” 1977, nr 47.
- Przypadkiem w Kosmosie* [recenzja: J. Monod, *Le hasard et necessite*], „Tygodnik Powszechny” 1977, nr 8.
- Przypis do Platona*, „Znak” 1977, t. 271, s. 109–113.
- Space-Time Structures*, „Acta Cosmologica” 1977, Vol. 6, pp. 109–128.
- Uczniowie Pitagorasa* [recenzja: W. Zonn, A. Finkelsztejn, *O nauce*, Warszawa 1977], „Tygodnik Powszechny” 1977, nr 50.
- W kręgu nauki i wiary 1 – Antynomie rozwoju*, „Znak” 1977, t. 271, s. 3–13.
- W kręgu nauki i wiary 2 – Antynomie współistnienia*, „Znak” 1977, t. 274, s. 455–464.
- W kręgu nauki i wiary 3 – Antynomie działania*, „Znak” 1977, t. 275, s. 579–587.
- W kręgu nauki i wiary 4 – Dzisiejszymi oczami na dawne spory*, „Znak” 1977, t. 277–278, s. 904–912.
- W kręgu nauki i wiary 5 – Sprawdziany sensu*, „Znak” 1977, t. 279, s. 1054–1064.
- W kręgu nauki i wiary 6 – Wielowymiarowa logika wiary*, „Znak” 1977, s. 1169–1178.
- W kręgu nauki i wiary 7 – Życie symboli*, „Znak” 1977, t. 281–282, s. 1433–1439.
- Wszechświat w Erice*, „Tygodnik Powszechny” 1977, nr 26.
- Astrophysics*, „Zeitschrift für Naturforschung” 31a, 1976, pp. 1271–1276.
- Astronom-humanista* (Wł. Zonn), „Tygodnik Powszechny” 1976, nr 15, s. 7.
- Dlaczego Poincare nie stworzył teorii względności?* [recenzja książki: A. Lubomirski, *Henri Poincarego filozofia geometrii*, Wrocław 1974], „Znak” 1976, t. 262, s. 589–591.
- Dobrze, że żyjemy w tych czasach* [recenzja książki: *The Physicist conception nature*, red. J. Mehr, Boston 1973], „Znak” 1976, t. 262, s. 592–595.
- Filozofia wartości* [recenzja: J. Tischner, *Świat ludzkiej nadziei*, Kraków 1975], „Tygodnik Powszechny” 1976, nr 5.
- Filozof słowa*, „Znak” 1976, t. 260, s. 251–257.
- Kosmologia Lemaitre’a*, „Postępy Astronomii” 1976, t. 24, s. 151–162.
- M. Heller, O. Godart, *La théorie du „Big-Bang” et l’hypothèse de l’atome primitif*, „Revue des Questions Scientifiques” 1976, Vol. 147, pp. 3–17.
- Lemaitre i jego dzieło*, „Znak” 1976, t. 264, s. 871–877.
- O roli cudzystowu w nauce. W odpowiedzi na krytykę*, „Tygodnik Powszechny” 1976, nr 23.
- Synteza czy symbioza? Piętnaście lat „Groupe de Syntheses”*, „Znak” 1976, t. 259, s. 123–125.
- Świat jest informacją* [recenzja: M. Lubomirski, *Filozoficzne zagadnienia teorii informacji*, Warszawa 1975], „Tygodnik Powszechny” 1976, nr 34.
- Świat widzimy przez teorie* [recenzja książki: R. Wójcicki, *Metodologia formalna nauk empirycznych – podstawowe pojęcia i zagadnienia*, Wrocław 1974], „Znak” 1976, t. 262, s. 584–588.
- Wiara dla komputera* [recenzja książki: R. J. Ackermann, *Belief and Knowledge*,

Rok 1976

Początek świata, Znak, Kraków 1976, ss. 196.

M. Heller, M. Reinhardt, *Meaningless Questions in Cosmology and Relativistic*

- Mcmillian 1972], „Znak” 1976, t. 262, s. 595–601.
- Wolność i konieczność* [recenzja książki: L. Moren, *Dieu est libre et lie*, Paris-Bruxelles 1975], „Tygodnik Powszechny” 1976, nr 7.
- Rok 1975**
- Mach's Principle and Bundle of Geometric Quantities*, „Astrophysics and Space Science” 32, 1975, L29–L31.
- Energy Conditions and Inhomogenities in the Universe*, „Astrophysics and Space Science” 33, 1975, L33–L35.
- M. Heller, Z. Klimek, *Viscous Universes without Initial Singularity*, „Astrophysics and Space Science” 33, 1975, L37–L39.
- Some Remarks about the Concept of Cosmic Time*, „Acta Cosmologica” 1975, Vol. 32, pp. 41–44.
- Space-Time Manifolds and the Inertial Frames, „Acta Cosmologica” 1975, Vol. 32, pp. 45–48.
- Rotating Bodies in General Relativity*, „Acta Cosmologica” 1975, Vol. 32, pp. 97–107.
- Global Time Problem in Relativistic Cosmology*, „Annales de la Société Scientifique de Bruxelles” 1975, No. 4/89, pp. 522–532.
- M. Heller, A. Staruszkiewicz, *A Physicist's View on the Polemics between Leibniz and Clarke*, „Organon” 1975, t. 11, s. 205–213.
- Co nowego w Kosmosie?*, „Tygodnik Powszechny” 1975, nr 5.
- Czy fizykę można stworzyć z pustki?* [recenzja: J. Coperthwaite Graves, *The Conceptual Foundations of Contemporary Relativity Theory*, London 1971], „Znak” 1975, t. 253, s. 932–935.
- Konflikt dwóch języków* [recenzja: F. Chapey, *Science et foi – affrontement de deux langages*], „Tygodnik Powszechny” 1975, nr 45.
- Mach's Principle and the Principle of Equivalence*, „Studia Philosophiae Christianae” 1975, t. 11, nr 2, s. 93–101.
- Matematyczny model czasoprzestrzeni*, „Roczniki Filozoficzne” 1975, t. 23, nr 3, s. 21–36.
- Mechanizm postępu* (na marginesie lektury: *Zasada korespondencji w fizyce a rozwój nauki*, red. W. Krajewski, W. Mejbaum, J. Such, Warszawa 1974), „Znak” 1975, t. 249, s. 363–369.
- Przemiany współczesnej kosmologii*, „Studia i Materiały z Dziejów Nauki Polskiej C” 1975, nr 20, s. 107–140.
- Technika – nowe środowisko człowieka* [recenzja książki: *Technika a społeczeństwo. Antologia*, wyb. i oprac. A. Siciński, Warszawa 1974], „Znak” 1975, t. 255, s. 1209–1214.
- The Influence of Mach's Thought on Contemporary Relativistic Physics*, „Organon” 1975, t. 11, s. 271–283.
- Wiara po świecku* [recenzja: *Knowledge and Belief*, praca zbior. pod red. A. Ph. Griffithsa, Oxford 1973], „Tygodnik Powszechny” 1975, nr 48.
- Rok 1974**
- Spotkania z nauką*, „Znak” Społeczny Instytut Wydawniczy Sp. z o. o., Kraków 1974, ss. 140.
- M. Heller, L. Suszycki, *Dust-Filled Viscous Universes*, „Acta Physica Polonica B” 1974, nr 5, s. 345–351.
- M. Heller, L. Suszycki, *The Influences of Bulk Viscosity on the Existence of the Initial Singularity*, in: *Confrontation of Cosmological Theories with Observational Data* (Symposium IAU, Cracow), ed. M. S. Longair, Reidel Publishing Company 1974, pp. 287–289.

- M. Heller, Z. Klimek, K. Rudnicki, *Observational Foundations for Assumptions in Cosmology*, in: *Confrontation of Cosmological Theories with Observational Data* (Symposium IAU, Cracow), ed. M. S. Longair, Reidel Publishing Company 1974, pp. 3–11.
- On the Interpretative Paradox in Cosmology*, „Acta Cosmologica” 1974, Vol. 2, s. 37–41.
- Dzieje pewnego rozumienia zasady Macha*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 1974, t. 19, nr 1, s. 59–69.
- Kopernikowskie spotkanie w Lublinie* [recenzja: M. Kopernik, *Studia i materiały sesji kopernikowskiej w KUL*, 18–19 luty 1972], „Znak” 1974, t. 235, s. 126–129.
- M. Heller, Z. Czerny, W. Zonn, *Konfrontacja teorii kosmologicznych z danymi obserwacyjnymi. 63 Sympozjum Międzynarodowej Unii Astronomicznej, Kraków, 10–12 września 1973* [sprawozdanie], „Postępy Astronomii” 1974, t. 22, nr 1, s. 15–26.
- Martin Strauss, *Modern Physics and Its Philosophy – Selected Papers in the Logic, History and Philosophy of Science*, Dordrecht 1972 [recenzja], „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 1974, t. 19, nr 3, s. 567–569.
- Modlitwa o unitarną teorię pola*, „Znak” 1974, t. 240, s. 834–835.
- O strukturze – ewolucji Wszechświata (5). Struktura próżni*, „Znak” 1974, t. 235, s. 95–103.
- O strukturze – ewolucji Wszechświata (6). Mały traktat o metodzie*, „Znak” 1974, t. 236, s. 236–244.
- O strukturze – ewolucji Wszechświata (7). Dyskusje na temat nieskończoności świata*, „Znak” 1974, t. 237, s. 361–373.
- O strukturze – ewolucji Wszechświata (9). Czy Pan Bóg interesuje się teorią względności?*, „Znak” 1974, t. 245, s. 1484–1493.
- O strukturze i ewolucji Wszechświata (8). Rzeźczy najpospolitsze i najzwyklejsze*, „Znak” 1974, t. 241–242, s. 1003–1013.
- P. J. E. Peebles, *Physical Cosmology* [recenzja], „Roczniki Filozoficzne” 1974, t. 22, nr 3, s. 158–159.
- R. Penrose, *Struktura prostranstwa-wremieni*, Moskwa 1972 [recenzja], „Studia Philosophiae Christianae” 1974, t. 10, nr 1, s. 187–189.
- Sciamy wektorowy model pojęcia bezwładności*, „Roczniki Filozoficzne” 1974, t. 22, nr 3, s. 23–33.
- Space-time manifolds and relativity of time* (streszczenie po polsku), „Studia Philosophiae Christianae” 1974, t. 10, nr 1, s. 49–56.
- Spółeczności uczonych* [recenzja: W. Voise, *Nowożytna społeczność uczonych*, Warszawa 1973], „Znak” 1974, t. 236, s. 249–254.
- „Stwarzanie” materii a kosmologiczny model de Sittera*, „Roczniki Filozoficzne” 1974, t. 22, nr 3, s. 53–57.

Rok 1973

- M. Heller, Z. Klimek, L. Suszycki, *Imperfect Fluid Friedmannian Cosmology*, „Astrophysics and Space Science” 1973, Vol. 20, pp. 205–212.
- Kometa*, „Tygodnik Powszechny” 1973, nr 45.
- Kopernik i światopogląd*, „Tygodnik Powszechny” 1973, nr 16.
- Kopernikowskie układy odniesienia w ogólnej teorii względności*, „Roczniki Filozoficzne” 1973, t. 21, nr 3, s. 43–52.
- Kreacjonizm a współczesna kosmologia*, „Ateum Kapłańskie” 1973, t. 389, nr 3, s. 393–400.
- O strukturze – ewolucji Wszechświata (1). Uśmiech bez kota, czyli o obserwacyjnych podstawach kosmologii*, „Znak” 1973, t. 229, s. 883–895.

- O strukturze – ewolucji Wszechświata (2). Skala czasu*, „Znak” 1973, t. 230, s. 1070–1080.
- O strukturze – ewolucji Wszechświata (3). Struktura czasoprzestrzeni*, „Znak” 1973, t. 231, s. 1190–1199.
- O strukturze – ewolucji Wszechświata (4). Jak stwarza się światy?*, „Znak” 1973, t. 232, s. 1327–1340.
- Spór o jedność* [recenzja: J. Ziman, *Spółczesność nauki*], „Tygodnik Powszechny” 1973, nr 48.
- Rok 1972**
- Czy zbędna hipoteza?*, „Tygodnik Powszechny” 1972, nr 17.
- M. Heller, K. Rudnicki, *Ewolucja zasady kosmologicznej. Studium Kopernikowskie*, „Analecta Cracoviensia” 1972, t. 4, s. 33–49.
- Kopernik jako relatywista*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 1972, t. 17, nr 2, s. 235–242.
- Kosmologia-filozofia-Bóg* [recenzja: C. Tremontant, *Problem istnienia Boga*, Warszawa 1970], „Znak”, 1972, t. 217–218, s. 1125–1129.
- Kosmologia Robertsona-Walkera a kosmologia Friedmana*, „Postępy Astronomii” 1972, t. 20, nr 3, s. 241–250.
- O czym się nie śniło filozofom*, „Tygodnik Powszechny” 1972, nr 28.
- Operacjonizm w fizyce*, w: *Księga Pamiątkowa Jubileuszu Seminarium Duchownego w Tarnowie*, Tarnów 1972, s. 100–110.
- Operacjonizm w fizyce i w życiu*, „Znak” 1972, t. 212, s. 280–285.
- Początek świata według współczesnej kosmologii*, w: *Ku człowiekowi i Bogu w Chrystusie*, t. 1, red. W. Granat, Lublin 1972, s. 170–172.
- Pojęcie kreacjonizmu a współczesna kosmologia*, „Znak” 1972, t. 213, s. 322–329.
- Przed fizyką jest człowiek*, „Tygodnik Powszechny” 1972, nr 44.
- Teologia kosmosu* [recenzja: M. Ziółkowski, *Teologia Kosmosu*, Sandomierz 1971], „Collectanea Theologica” 1972, t. 42, nr 2, s. 179–181.
- Współczesna fizyka i bogowie Homera*, „Tygodnik Powszechny” 1972, nr 23.
- Względność i przygodność*, w: *Księga Pamiątkowa Jubileuszu Seminarium Duchownego w Tarnowie*, Tarnów 1972, s. 87–100.
- Zasada Kopernika we współczesnej kosmologii*, „Studia Warmińskie” 1972, t. 9, s. 205–210.
- Zasada kosmologiczna w kosmologii friedmanowskiej*, „Roczniki Filozoficzne” 1972, t. 20, nr 3, s. 59–75.
- M. Heller, M. Głódź, *Z korespondencji autora „Wobec Wszechświata”*, „Znak” 1972, t. 215, s. 735–741.
- Złośliwość czy wyrafinowanie?* [sprawozdanie], „Znak” 1972, t. 217–218, s. 1110–1115.
- Rok 1971**
- Jak produkować fizyków?* (dyskusja o podręcznikach), „Tygodnik Powszechny” 1971, nr 1.
- J. B. Zeldowicz, J. D. Nowikow, *Reljatiwistskaja astrofizyka*, Moskwa 1967 [recenzja], „Roczniki Filozoficzne” 1971, t. 19, nr 3, s. 157–159.
- Konstrukcja relatywistycznego modelu Wszechświata*, „Postępy Astronomii” 1971, t. 19, nr 1, s. 45–56.
- Pan Lem i Prof. Hogarth. Na marginesie lektury*: S. Lem, *Głos Pana*, Warszawa 1970 [recenzja], „Znak” 1971, t. 205–206, s. 1091–1096.
- Uczeni o początku świata*, „Znak” 1971, t. 199, s. 55–72.

- Własności czasu według Z. Augustynka*, „*Analecta Cracoviensia*” 1971, t. 3, s. 117–123.
- Zasada Macha w ujęciu Wheelera*, „*Roczniki Filozoficzne*” 1971, t. 19, nr 3, s. 53–59.
- Ziemia planeta grobów (refleksje Wielkanocne)*, „*Tygodnik Powszechny*” 1971, nr 15.
- Rok 1970**
- Mach's Principle and Differentiable Manifolds*, „*Acta Physica Polonica B*” 1970, t. 1, z. 2, s. 131–138.
- Some Remarks about Two Trials of Mach's Principle Realization*, „*Acta Physica Polonica B*” 1970, t. 1, z. 2, s. 123–130.
- Bóg fizyków*, „*Znak*” 1970, t. 188–189, s. 177–186.
- Czy istnieje filozofia przyrody? Na marginesie lektury: ks. S. Mazierski, Prolegomena do filozofii przyrody inspiracji arystotelesowsko-tomistycznej*, Lublin 1969 [recenzja], „*Znak*” 1970, t. 192, s. 804–807.
- Dialogi o matematyce. Na marginesie lektury A. Rieni, Dialogi o matematyce*, Moskwa 1969 [recenzja], „*Znak*” 1970, t. 197, s. 1471–1479.
- Kosmiczne wymiary Wszechświata*, „*Tygodnik Powszechny*” 1970, nr 51–52.
- Kryterium falsyfikacji a ogólna teoria względności*, „*Studia Philosophiae Christianae*” 1970, t. 6, nr 1, s. 41–67.
- Mini-monografia kwazarów* [recenzja: Wł. Zonn, *Kwazary – nowe formacje kosmiczne*, Warszawa 1970], „*Tygodnik Powszechny*” 1970, nr 33.
- Nowa postać racjonalizmu* [recenzja książki R. Blance, *Wiedza współczesna a racjonalizm*, Warszawa 1969], „*Znak*” 1970, nr 188–189, s. 354–362.
- Prehistoria teorii względności. Na marginesie lektury B. G. Kuzniecowa, Otnositelnost*, Moskwa 1969 [recenzja], „*Znak*” 1970, t. 198, s. 1593–1601.
- Spotkania z nauką (I). Czy matematyka jest poezją?*, „*Tygodnik Powszechny*” 1970, nr 20.
- Spotkania z nauką (II). Przyroda jest matematyczna*, „*Tygodnik Powszechny*” 1970, nr 25.
- Spotkania z nauką (III). Tautologie i eksperymenty*, „*Tygodnik Powszechny*” 1970, nr 41.
- Spotkania z nauką (IV). Postęp i przemijanie*, „*Tygodnik Powszechny*” 1970, nr 46.
- Wobec wszechświata*, „*Znak*” Społeczny Instytut Wydawniczy Sp. z o. o., Kraków 1971, ss. 210.
- Wobec Wszechświata*, „*Tygodnik Powszechny*” 1970, nr 16.
- Zasada Macha w kosmologii relatywistycznej*, „*Roczniki Filozoficzne*” 1970, t. 18, nr 3, s. 27–52.
- Rok 1969**
- Albert Einstein – sobranie naucznych trudow* (trzy tomy), Moskwa, t. 1: 1965; t. 2: 1966; t. 3: 1966 [recenzja], „*Studia Philosophiae Christianae*” 1969, t. 5, nr 1, s. 238–242.
- Być albo nie być filozofii przyrody* [recenzja: S. Mazierski, *Prolegomena do filozofii przyrody inspiracji arystotelesowsko-tomistycznej*, Lublin 1969], „*Tygodnik Powszechny*” 1969, nr 49.
- Czy można zobaczyć początek świata?*, „*Tygodnik Powszechny*” 1969, nr 45.
- Determinizm i indeterminizm w fizyce współczesnej* [recenzja: J. Sławianowski, *Przyczynowość w mechanice kwantowej*, Warszawa 1969], „*Znak*” 1969, t. 185, s. 1504–1512.
- „E równa się mc kwadrat”* [głos w dyskusji], „*Znak*” 1969, t. 181–182, s. 889–891.

- Ewolucyjny charakter seryjnych modeli Wszechświata*, „Roczniki Filozoficzne” 1969, t. 17, nr 3, s. 59–68.
- Filozofia stworzenia*, „Tygodnik Powszechny” 1969, nr 17.
- Kosmiczne rendez-vous*, „Tygodnik Powszechny” 1969, nr 32.
- Matematyka a możliwość naukowego poznania* [recenzja: J. G. Kemeny, *Nauka w oczach filozofa*, Warszawa 1967], „Znak” 1969, t. 176, s. 280–286.
- „*Mistrzowie naszego czasu*” [głos w dyskusji], „Znak” 1969, t. 181–182, s. 905–920.
- O ewolucji kosmosu i jej początku. Uwagi z pogranicza filozofii przyrody i kosmologii*, „Znak” 1969, t. 185, s. 1456–1466.
- S. J. Prokhorik, *The Logic of Special Relativity* [recenzja], „Ruch Filozoficzny” 1969, t. 27, nr 4, s. 274–276.
- Sobór a sprawa numer jeden naszych czasów*, „Znak” 1969, t. 177, s. 335–347.
- Zasady zachowania i wieczności materii*, „Tygodnik Powszechny” 1969, nr 2.
- Ziemia – ojczyzna ludzi*, „Tygodnik Powszechny” 1969, nr 30.
- Rok 1968**
- Antyświaty*, „Tygodnik Powszechny” 1968, nr 24.
- Chwila zero*, „Tygodnik Powszechny” 1968, nr 47.
- Definicja terminu „Wszechświat” w kosmologii relatywistycznej*, „Roczniki Filozoficzne” 1968, t. 16, nr 3, s. 45–61.
- Geometria Wszechświata* [E. Whittaker, *Od Euklidesa do Einsteina*, Warszawa 1965], „Znak” 1968, t. 171, s. 1232–1239.
- J. D. North, *The Measure of The Universe. A History of Modern Cosmology* [recenzja], „Roczniki Filozoficzne” 1968, t. 16, nr 3, s. 143–144.
- Matematyka i sztuczne myślenie* [recenzja: E. Nagel, J. R. Newman, *Twierdzenie Gödla*, Warszawa 1966], „Znak” 1968, t. 165, s. 376–380.
- Początek świata*, „Tygodnik Powszechny” 1968, nr 18.
- Radioastronomia i kwazary*, „Tygodnik Powszechny” 1968, nr 11.
- Spór o czas*, „Tygodnik Powszechny” 1968, nr 37.
- Spór o przestrzeń*, „Tygodnik Powszechny” 1968, nr 32.
- Rok 1967**
- Czy materia powstaje z niczego*, „Tygodnik Powszechny” 1967, nr 40.
- Dlaczego niebo nie świeci?*, „Tygodnik Powszechny” 1967, nr 14.
- Fantazja czy nauka*, „Tygodnik Powszechny” 1967, nr 52–53.
- Modele Wszechświata*, „Tygodnik Powszechny” 1967, nr 36.
- R. O. Kapp, *Towards a Unified Cosmology*, London 1960 [recenzja], „Roczniki Filozoficzne” 1967, t. 15, nr 3, s. 151–152.
- Seryjne modele wszechświata*, „Roczniki Filozoficzne” 1967, t. 15, nr 3, s. 73–88.
- Wszechświat jest względny*, „Tygodnik Powszechny” 1967, nr 4.
- Rok 1966**
- H. Bondi, *Kosmologia*, Warszawa 1965 [recenzja], „Roczniki Filozoficzne” 1966, t. 14, nr 3, s. 137–138.
- „*Stwarzanie” materii jako prawo fizyki*, „Roczniki Filozoficzne” 1966, t. 14, nr 3, s. 93–98.
- Rok 1965**
- Czasoprzestrzenne kontinuum szczególnej teorii względności*, „Roczniki Filozoficzne” 1965, t. 13, nr 3, s. 75–86.

Rok 1964

M. Heller, Z. Kolenda, *Zastosowanie zasady wzrostu entropii do niektórych modeli kosmologicznych*, „Roczniki Filozoficzne” 1964, t. 12, nr 3, s. 93–98.

Przekłady

Georges Lemaitre, *Hipotezy kosmologiczne*, tłum. M. Heller, J. Łata, przyp. M. Heller, „Znak” 1976, nr 264, s. 877–889.

J. Rostand, *Mysli biologa*, tłum. M. Heller, „Znak” 1979, nr 297, s. 266–269.

Alfred North Whitehead, *Religia a nauka*, fragm. książki *Science and the Modern World*, tłum. i słowo wstępne M. Heller, „Znak” 1980, nr 308, s. 227–238.

Carl F. von Weizsäcker, *Filozofia grecka i fizyka współczesna*, tłum. i oprac. M. Heller, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1979/1980, Vol. 2, s. 1–17.

Julius T. Fraser, *Wyjście z jaskini Platona: naturalna historia czasu*, tłum. i oprac. M. Heller, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1979/1980, Vol. 2, s. 18–39.

Jean Ladrière, *Filozofia chrześcijańska a nauka*, tłum. M. Heller i D. Orlewicz, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1979/1980, Vol. 2, s. 41–60.

Natura Rzeczywistości (Dyskusja Einsteina z Rabindranatem Tagore), tłum. M. Heller, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1982, Vol. 4, s. 8–12.

Roger Penrose, *Platońska rzeczywistość pojęć matematycznych*, tłum. M. Heller, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1991, Vol. 13, s. 23–27.

Robert Sokolowski, *Obecność eucharystyczna. Studium z teologii fenomenologicznej*, tłum.

rozdz. 13: „Teologia odsłonięcia” M. Heller, Biblos, Tarnów 1995, s. 201–239.

Paul A. M. Dirac, *Matematyczne podstawy teorii kwantów*, tłum. M. Heller, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 1997, Vol. 21, s. 107–112.

Wywiady

Wierzę, żeby rozumieć, rozmawiają Wojciech Bonowicz, Bartosz Brożek i Zbigniew Liana, Wydawnictwo Znak, Kraków 2021, ss. 384.

Prace poświęcone**ks. Michałowi Hellerowi**

Promotio doctoris honoris causa Pontificiae Universitatis Cracoviensis Ioannis Pauli II Reverendissimus profesor Michał Heller, praca zbiorowa, red. Monika Wiertek, Kraków, Wydawnictwo Naukowe UPJP2, Kraków 2016, ss. 67.

Teologia nauki według ks. Michała Hellera, Wiesław Macek, Wydawnictwo UKSW, Warszawa 2014, ss. 184.

Nie pytajcie dlaczego, Maria Mierzyńska, CC Press, Kraków 2014, ss. 474.

Oblicza racjonalności. Wokół myśli Michała Hellera, red. B. Brożek, J. Mączka, W.P. Grygiel, Mateusz L. Hohol, CC Press, Kraków 2011.

Michał Heller. Doctor honoris causa Universitatis Studiorum Naturalium Posnaniensis, praca zbiorowa, Uniwersytet Przyrodniczy, Poznań 2010.

Przestrzenie księdza Cogito. Księdzu Michałowi Hellerowi w sześćdziesiątą rocznicę urodzin, red. Stanisław Wszolek, Biblos, Tarnów 1996, ss. 279.